Қоғамдық тыңдаулар хаттамасы

Тұщықұдық Ауылы **2026 жылы 13 тамыз уақыты сағат 15:00**

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы: **Тұщықұдық ауылы әкімінің аппараты (Маңғыстау облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы)**

2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: **«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС**
- **2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген шығарындылар нормативтері жобасы;**
- **2027–2029 ж. арналған табиғат қорғау іс-шараларының жоспары;**
- **2027–2029 ж. арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы;**
- **2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген төгінділер нормативтері жобасы;**
- **2027–2029 ж. арналған қалдықтарды басқару бағдарламасының жобасы.**

(қаралатын жобалау құжаттардың толық, нақты атауы)

3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы: **«Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК.**

4. Көзделіп отырған қызметтің орналасқан жері: **Маңғыстау облысы, Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы. Географиялық координаттары: 44°44′20″ с. е. 51°57′55″ ш. б.**
(белгіленген қызмет учаскесі аумағының толық, нақты мекенжайы, географиялық координаттары)

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: **Маңғыстау облысы, Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы.**
(белгіленген қызметті жүзеге асыру нәтижесінде аумағына ықпал етуі мүмкін және аумағында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін әкімшілік–аумақтық бірліктердің тізбесі).

6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері: **«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС, БСН: 050340002312, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 19-шағынаудан, 8-ғимарат, тел.: 8 (7292) 30-28-76.**
(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, ЖСН, телефондары, факстері, электрондық поштасы, сайттары)

7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сыртқы тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері: **«AccuTest» ЖШС, БСН: 120840013619 тел./факс: 8 (7292) 20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com.**
(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, ЖСН, телефондары, факстері, электрондық поштасы, сайттары)

8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт): **Қоғамдық тыңдалымды өткізу орнының дұрыс таңдалмауына байланысты 2026 жылдың 7 тамыз күні сағат 15:00-ден 2026 жылдың 13 тамыз күні сағат 15:00-ге Тұщықұдық ауылдық мәдениет үйі ғимараты**

мекен-жайы бойынша ауыстырылды және онлайн форматта Zoom платформасында бейнеконференция форматында келесі сілтеме бойынша:
https://us05web.zoom.us/j/84997652978?pwd=7nJRsG9xibay4GDzve0BVRdYeODTbH.1
Конференция идентификаторы: 849 9765 2978
Қолжетімділік коды: 7M1fX4
(қатысушыларды тіркеудің басталу күні, уақыты, қоғамдық тыңдаудың басталу уақыты, тыңдаудың толық және нақты мекен-жайы. Қоғамдық тыңдаулар ұзартылған жағдайда барлық күндері көрсетіледі)

9. Бастамашы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. **Қосымшада берілген.**

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. **Қосымшада берілген.**

11. Қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде келесі жолдармен таратылды:
1) бірыңғай экологиялық порталда, **www.ndbecology.gov.kz.**

2) жергілікті атқарушы органның (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында: **https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau**
(атауы және ресми интернет–ресурстарға сілтемелер және жарияланған күні)

3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бар аумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік - аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле- немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында:

1. Газета: Маңғыстау, №56 (10563) 2 шілде 2026 жыл (қосымшада)
Газета: Огни Мангистау, №66-67 (13335-13336) 2 шілде 2026 жыл (қосымшада)
(газеттегі хабарландырудың атауын, нөмірін және жарияланған күнін көрсету, сондай-ақ газеттің сканерленген титулдық беті мен қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландыру берілген бетті қамтитын, сканерленген хабарландыруды қоса ұсыну)

2. «ASTANA TV» телеканалы, 1 шілде 2026 жыл №067 (қосымшада)
(теле немесе радиоарнаның атауын, хабарландыру жарияланған күнді көрсету, теле немесе радиоарнада жарияланған қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландырудың бейне және аудиожазбасы бар электрондық жеткізгіш қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса тіркелуі (жариялануы) тиіс)

4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда, **«Тұщықұдық ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ ғимараты мекенжайы бойынша хабарландыру үшін стендте 1 (бір)** дана хабарландыру.
Осы қоғамдық тыңдау хаттамасына фотоматериалдар қоса беріледі.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:
Қоғамдық тыңдау хатшысы болып «AccuTest» ЖШС - Желенова Шаттығүл Есенқызы сайланды (хатшыны таңдау туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес" – 8, "қарсы" - 0, "қалыс қалды" - 0)

Регламент: Қоғамдық тыңдауға қатысушыларды тіркеу – 10 минут. Келісілген уақытта қоғамдық тыңдаудың ашылуы (төрағаның сөзі, хатшыны тағайындау) – 5 минут. Баяндамашының сөз сөйлеуі – 15 минут. Баяндаманы талқылау (сұрақ-жауап). Баяндама бойынша қоғамдық тыңдауға қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары тыңдалады.

Баяндамашылар өз кезегінде қоғамдық тыңдауға қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстарына жауап береді. Ұсынылатын регламент – 20 минут.
Қоғамдық тыңдауларды қорытындылау және жабу. Ұсынылатын регламент – 5 минут.
(регламентті бекіту туралы. Қоғамдық қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес" – 8, "қарсы" - 0, "қалыс қалды" - 0)

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:
Баяндамашы «AccuTest» ЖШС өкілі – Желенова Ш. Е.
(баяндамашының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)

Жоба бойынша Презентация (15 бет) және баяндама қосымшада ұсынылды.
(баяндаманың тақырыбы, беттердің, слайдтардың, файлдардың, плакаттардың, сызбалардың саны)
Қоғамдық тыңдауға шығарылатын құжаттар бойынша баяндама мәтіндері осы қоғамдық тыңдау хаттамасына қоса беріледі.

14. Мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына мүлде қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге "қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ" деген белгімен енгізіледі.

Қоғамдық тыңдауларды өткізуге дейін және өткізу кезінде алынған ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

р/с №	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс, "қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ")
1	Ауыл тұрғыны: Қалдықтарды қай мекемеге тапсырасыздар? Тұщықұдық ауылдық округі әкімі – Мергенов Н.О.: Шламды сақтау сыйымдылығы қандай? Тасымалдау, әкету жиілігі қандай? Күнде алып кетеді ма?	«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС экологы – Асанова С.: Қалдықтарды «ЭкоОйлСервис» ЖШС мекемесіне тапсырамыз, уақытылы өздері транспортымен алып кетеді. Бізде сыйымдылық толуына қарай шақырамыз, олар өздерінің техникасымен алып кетеді.	алынып тасталды
2	Тұщықұдық ауылдық округі әкімі – Мергенов Н.О.: Жалғызтөбемұнай мекемесі өңіріміздегі ірі мекемелердің бірі болып табылады, ең жақын елді мекендер Қиякты, Тұщықұдық ауылдары деп айтып жатырсыздар, кен орны айналасында біздің ауылға қарасты Досалы елді-мекені бар және осы аралықта 35 шаруа қожалықтары бар, өндірісте жасаған тұрғындар болғанның өзінде ол терминдермен айтылады және қазақшаға балама аудармасы айтылғандықтан, тұрғындар сіз таныстырған экологиялық жобаларды толықтай түсіне қойған жоқ. Сол енді тұрғындардың сұрағы мен ұсыныстарын	«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС экологы – Асанова С.: Мекеме ірі бизнес субъектісіне жатпайды, шағын-орта бизнес субъектісі болып табылады. Өткен жылы «Таза Қазақстан» акциясы аясында сенбілік жұмыстары, тазалық және көшет отырғызу жұмыстары жүргізілді. Бізде штатта 130-дай жұмысшы бар. Жұмысқа алу туралы сұрақтарды мен шеше алмаймын. Бірақ ұсынысыңызды хаттамаға енгізіп, басшылыққа жеткіземін.	Ұсыныс, қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ

	айтын болсам, жер қайнауын пайдаланушы мекеменің келісімшарт бойынша міндеттемелері болады, соның ішінде өңірді дамытуға, инфрақұрылымды дамытуға өздерінің алған міндеттемелері бар, осы бойынша сіздер қандай міндететмелерді өткен жылдары орындадыңыздар және алдағы уақытта қандай жоспарларыңыз бар? Қандай жұмыстар атқарып, жергілікті тұрғындарға көмектеріңіз болды? Келесі сіздің өндірісіңізде қанша адам жұмыс жасайды? Қазіргі таңда өңірде жұмыссыздық мәселесі басым, бос жұмыс орындарына біздің ауылдың тұрғындарын орналастыруға мүмкіндік бар ма?		
3	Тұщықұдық ауылдық округі әкімі – Мергенов Н.О.: Слайдта айтылған 145 шығарынды көзі деген қалай?	«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС экологы – Асанова С.: Бұл жерде кен орындағы барлық қондырғылар, ұңғымалар және пештер барлығы шығарынды көзі ретінде есептеледі.	алынып тасталды
4	Ауыл тұрғыны: Жаз айларында дала ыстық, малдар су көзін таба алмайды, бұрыңғы құдықтар бітеліп қалған, сол себепті техникамен көмектесіп, төрт-түлік малға арналған ортақ құдық қазуға көмектесуіңізді сұраймыз? Ауыл тұрғыны: Халыққа мал шаруашылығын дамытуға, мал басын көбейтуге, келісімшарттық міндеттемелерге сәйкес тұрғындардың әлеуметтік жағдайын жақсартуға ықпал етіп көмектесулеріңізді сұраймыз.	«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС экологы – Асанова С.: Мекеме балансында бізде спецтехника жоқ, мердігер мекемелердің техникасын пайдаланамыз. Ұсынысыңызды хаттамаға енгізіп, басшылыққа жеткіземін.	Ұсыныс, қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ
5	Ауыл тұрғыны – Өтешов А.: Жұмыссыздық мәселесі бойынша облыстағы, аудандағы жиналыстарға қатысып жүрмін, сіздің мекемеңіздің вакансияларын көрмедім, сіздер Түпкараған ауданы территориясына қарайтындарыңызды білеміз, сол қалай болады? Біздің ауылымыз ең жақын елді-мекен ретінде, зияны болса ең алдымен бізге тиетінін ескере отырып, жұмыс орындарына вакансия ашылса, ауыл тұрғындарынан, жастарынан жұмысқа алғандырыңызды қалаймыз. Сонымен қатар, мекеме тарапынан ауылға қандай көмек көрсете аласыздар? Техникамен көмек бере аласыздар ма?	«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС экологы – Асанова С.: Біз, Мансап орталығымен меморандумға отырдық, вакансия ашылса, әрине жергілікті тұрғындарды аламыз. Техника бойынша, мекемеде арнайы техника жоқ, мердігер мекемелердің техникасын жалға аламыз. Ол бойынша сұранысыңызды мекеме басшыларына жеткіземін.	Ұсыныс, қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ
6	Ауыл тұрғыны: Өндірісте жұмыс жасаған адамдармыз, баяндамада айтылған жұмыстар бойынша түсінігіміз бар, жердің қойнауы игерілуге тиісті, сол игерілрген байлықты жақын отырған елді мекендер көруге тиісті, оны көру үшін жергілікті тұрғындар ол жерде жұмыс	«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС экологы – Асанова С.: Сұрақтарыңызды және ұсынысыңызтарыңызды хаттамаға енгізіп, басшылыққа жеткіземін.	Ұсыныс, қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ

	жасауы керек, осындай жылда осындай вакансия ашылып, осынша адамды жұмысқа алдық, алдыңғы жылдары осындай адмады жұмысқа ала алмыз деген ақапарт беруіңіз керек; сосын осындай жиналыс болғандықтан, осы сұрақтарға жауап бере алатын уәкілетті адам келгені жақсы, осы сұрақтарға жауап бере алатын адам сіздердің араларыңызда жоқ деп отырсыз. Екінші мәселе, жақын отырған елді-мекенге әлеуметтік көмек, ұажет болса қаржылай көмек, техникамен көмек болуы керек деп ойлаймын, қазіргі жиналып отырған ауыл тұрғындарының қалуы осы енді.		
7	Тұщықұдық ауылдық округі әкімі – Мергенов Н.О.: Ауыл тұрғындары өз сұрақтарына жауап ала алмағандықтан, дауыс беріп, жиналысты аяқтаймыз ба? Қоғамдық тыңдау бойынша не айта аласыздар онлайн қатысып отырған қатысушылар?	«AccuTest» ЖШС – Желенова Ш.Е.: Қоғамдық тыңдау экологиялық жобаларды талқылауға арналғандықтан, әлеуметтік мәселелер оның қарау нысанасына кірмейді. Осыған байланысты әлеуметтік сипаттағы сұрақтардың қарастырылмауы немесе оларға жауап берілмеуі қоғамдық тыңдауды өткізілмеді деп тануға негіз болмайды. Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы маманы – Түлембет Г.С.: Қоғамдық тыңдауды қайта өткізу үшін оны бес күнге кейінге шегеру мүмкіндігі бар ма? Егер заңнама талаптарына сәйкес тыңдауды басқа күнге ауыстырып, сол күні мекеме операторының міндетті түрде қатысуын қамтамасыз ете аласыздар ма? «AccuTest» ЖШС – Желенова Ш.Е.: Бұл тыңдаулар 7 тамыз өткізілуі керек болатын, өткізілу орнымен қателік кетуі себебінен, мәдениет үйі бос болмай қалып, кейінге шегерілді, яғни 5 жұмыс күніне шегер алмаймыз. Маңғыстау облысы бойынша экология Департаменті – Айжігітова Ж.С.: Қоғамдық тыңдауларға шығарылып отырған жобалар қазіргі уақытта Маңғыстау облысы бойынша экология департаменті сараптау бөліміне келіп түсті, жобаларды қарап, белгіленген уақыт ішінде біздер операторға	

		жоба бойынша ескертулерді жолдаймыз, алғ жергілікті тұрғындар көтерін отырған әлеуметтік сұрақтар бойынша біздің құзыретімізге кірмейді.	
8	Тұщықұдық ауылдық округі әкімі – Мергенов Н.О.: Былай келісейік, біздің ұсыныстарымызды Сандуғаш ханым басшылыққа жеткізсін, халық сұрақыстарына сәйкес олар өздерінің жоспарларымен дайын келсе, сол кезде халық та нақты жауабын алады, сосын экологиялық мәселе бойынша толықтай талқылай алады деп ойлаймын. Мақғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы маманы – Түлембет Г.С.: Оператор қазір жауапты адамдармен байланысқа шыға алмайды ма? Немесе зум арқылы онлайн қатысуға болмайды ма? Тұщықұдық ауылдық округі әкімі – Мергенов Н.О.: Онлайн қатысу форматында емес, жоспарымен жауапты адамдар қатысып, жергілікті тұрғындармен жиналысты қайта өткізген дұрыс деп ойлаймын. Қорытындылай келе, бүгінгі қоғамдық тыңдау кейінге қалдырылды, сіздер уақытын белгілеп, сол бойынша ақпарат жіберсеңіздер, халыққа өзім хабарландыру жасаймын.	AccuTest» ЖШС – Желенова Ш.Е.: Заңнамаға сәйкес, хаттама дайындауға 2 күн және онымен танысып, қол қоюға сізге 2 күн беріледі, қазіргі өткізіліп отырған экологиялық жобаларға қатысты қоғамдық тыңдауды өтті деп санап, әлеуметтік сұрақтар бойынша осы берілген күндер ішінде белек жиналыс өткізсеңіз немесе «Жалғызтобемұнай» ЕЖШС сізге хат түрінде ұсыныстарыңызды қабылдап жауап берсе болады ма? «ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС экологы – Асанова С.: Қазір онлай мүмкіндік болмей отыр.	

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі (негіздемесімен), құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар: **Ескертулер мен ұсыныстар түскен жоқ.**

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, ұсыныстатын ұйымның атауы, пікірлер мен ұсынымдар)

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаулардың төрағасы: **Тұщықұдық ауылдық округі әкімі – Мергенов Наурызбек Оразұлұлы**

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

Қолы _____ Күні: « 14 » тамыз 2026 ж.

18. Қоғамдық тыңдаулар хатшысы: **«AccuTest» ЖШС – Желенова Шаттыгул Есенқызы**

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

Қолы _____ Күні: « 14 » тамыз 2026 ж.

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы

2026 жыл 13 тамыз уақыты сағат 15:00

«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС, Маңғыстау облысы, Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы

№ р/с	Қатысушының аты-жөні	Қатысушы санатары (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц-байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
1	2	3	4	5	6
1	Жеменова Ш. Е.	Бақылаушы	8778 138 8733	жеке	
2	Жанарбаев. Қ.		8705 180 4135		
3	Шайбай К		8702 922 57		
4	Өтемов А.		— —		
5	Айтанов Нес		+7777 065 1452	Аудар. кең. тоқтатқан	
6	Ақниязбаев Мұрат		〃 — 〃 — 〃		
7	Түрсай Қанат		〃 — 〃		
8	Асанова Сандугаш	«Жалғызтөбемұнай» ЕЖШС			
9	Әжігітова Ж. С.	МО бас ЭД	8775 540 8677	онлайн	
10	Тұлешөт Г. С.	МО бас ЭР жүк тобы	8708 279 9952	онлайн	
11					
12					
13					
14					
15					
16					

«AccuTest» ЖШС БСН 120840013619
М/ж:130000 Маңғыстау облысы, Ақтау қ, 7 Өндірістік аймағы, 5 ғимараты.
тел/факс: 8-7292-20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com. www.accutest.kz

ТОО «AccuTest» БИН 120840013619
Адрес: 130000 Мангистауская область, г.Актау, Промышленная зона 7, участок №5.
тел/факс: 8-7292-20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com. www.accutest.kz

«AccuTest» LLP BIN 120840013619
Adress:130000 Mangystau region, Aktau city, Industrial zone 7, Building №5.
Tel/fax: 8-7292-20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com. www.accutest.kz

Шығыс №198 -26/АТ
«24» 07 2026г.

Маңғыстау ауданы Тұщықұдық ауылдық округінің әкімі Мергенов Н.О.-ға

Құрметті Мергенов Наурызбек Оразғұлұлы!

«AccuTest» ЖШС «ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС үшін табиғат қорғау құжаттамасын әзірлеуші ретінде Сізді және Тұщықұдық ауылдық округі әкімдігінің өкілдерін төмендегі жобалар бойынша өткізілетін қоғамдық тыңдауларға қатысуға шақырады:

- 2027–2029 жылдарға арналған жол берілетін шығарындылар нормативтерінің жобасы;
- 2027–2029 жылдарға арналған табиғат қорғау іс-шараларының жоспары;
- 2027–2029 жылдарға арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы;
- 2027–2029 жылдарға арналған жол берілетін шекті төгінділер нормативтерінің жобасы;
- 2027–2029 жылдарға арналған қалдықтарды басқару бағдарламасының жобасы.

Қоғамдық тыңдаулар 2026 жылы 7 тамызында сағат 15:00-де өтеді.

Өтетін орны: Маңғыстау облысы, Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы, Тұщықұдық ауылдық мәдениет үйі.

Қоғамдық тыңдауларға онлайн форматта қатысу үшін ZOOM платформасы арқылы қосылуға болады:
Сілтеме: https://us05web.zoom.us/j/84997652978?pwd=7nJRsG9xibay4GDzve0BVRdYeODTbH.1
Конференция идентификаторы: 849 9765 2978
Қолжеткізу коды: 7M1fX4

Жобалардың тапсырыс берушісі – «ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС (БСН 050340002312).

Құжаттама https://ndbecology.gov.kz порталында және https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents интернет-ресурсында орналастырылған.

Сізді қоғамдық тыңдауларға қатысуға және мүмкіндігінше жергілікті атқарушы органның мүдделі өкілдерінің қатысуын қамтамасыз етуге шақырамыз.

«AccuTest» ЖШС директоры **Ажбаева А.С.**

Орындаған: Гадиулова Г.Т.
Тел.: 8 (7292) 20-31-84

«AccuTest» ЖШС БСН 120840013619
М/ж:130000 Маңғыстау облысы, Ақтау қ, 7 Өндірістік аймағы, 5 ғимараты.
тел/факс: 8-7292-20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com. www.accutest.kz

ТОО «AccuTest» БИН 120840013619
Адрес: 130000 Мангистауская область, г.Актау, Промышленная зона 7, участок №5.
тел/факс: 8-7292-20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com. www.accutest.kz

«AccuTest» LLP BIN 120840013619
Adress:130000 Mangystau region, Aktau city, Industrial zone 7, Building №5.
Tel/fax: 8-7292-20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com. www.accutest.kz

Исх.№ 199 -26/АТ
«24» 07 2026г.

Акиму Тущыкудыкского сельского округа Мангистауского района Мергенову Н.О.

Уважаемый, Мергенов Наурызбек Оразгулулы!

ТОО «AccuTest», являясь разработчиком природоохранной документации для ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ», приглашает представителей акимата Тущыкудыкского сельского округа принять участие в общественных слушаниях по следующим проектам:

- Проект нормативов допустимых выбросов на 2027–2029 гг.;
- План природоохранных мероприятий на 2027–2029 гг.;
- Программа производственного экологического контроля на 2027–2029 гг.;
- Проект нормативов предельно допустимых сбросов на 2027–2029 гг.;
- Проект программы управления отходами на 2027–2029 гг.

Общественные слушания состоятся **7 августа 2026 года в 15:00 часов**.

Место проведения: Мангистауская область, Мангистауский район, село Тущыкудык, Тущыкудыкский сельский Дом культуры.

Для участия в онлайн-формате будет доступно подключение посредством платформы ZOOM:
Ссылка: https://us05web.zoom.us/j/84997652978?pwd=7nJRsG9xibay4GDzve0BVRdYeODTbH.1
Идентификатор конференции: 849 9765 2978
Код доступа: 7M1fX4

Заказчиком проектов является ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ» (БИН 050340002312).

Материалы проектов размещены на портале https://ndbecology.gov.kz и интернет-ресурсе https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/.

Просим Вас принять участие в общественных слушаниях и, при возможности, обеспечить участие заинтересованных представителей местного исполнительного органа.

Директор ТОО «AccuTest» **Ажбаева А.С.**

Исп. Гадиулова Г.Т.
Тел.: 8 (7292) 20-31-84

№ 01-33-127 от 07.08.2026

«ТҰЩЫҚҰДЫҚ АУЫЛДЫҚ ОКРУГІ ӘКІМІНІҢ АППАРАТЫ» МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ «АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА ТУЩЫКУДУК»

Қазақстан Республикасы, Маңғыстау облысы,
130407, Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы
тел/факс: 8 (72931) 41-3-15,
e.mail: tuschykudyk_kense@mangystau.gov.kz

Республика Казахстан, Мангистауская область,
130407, Мангистауский район, село Тущыкудук
тел/факс: 8 (72931) 41-3-15,
e.mail: tuschykudyk_kense@mangystau.gov.kz

_____№_____

«Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасының басшысы Ә.А. Балмановаға

«Тұщықұдық ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі, «ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС-ның төмендегі жобалары бойынша өткізілетін қоғамдық тыңдалым:

• 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген шығарындылар мен нормативтердің жобасы;
• 2027–2029 ж. арналған табиғаты қорғау іс-шараларының жоспары;
• 2027–2029 ж. арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы;
• 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген төгінділер мен нормативтер жобасы;
• 2027–2029 ж. арналған қалдықтарды басқару бағдарламасының жобасы,

2026 жылы 7 тамызында сағат 15:00-де Тұщықұдық ауылдық мәдениет үйінде өткізу жоспарланған қоғамдық тыңдалымдардың кейінге қалдырылғанын хабарлайды.

Қоғамдық тыңдалымды өткізу орнының дұрыс таңдалмағанына байланысты ұйымдастырушылардың мән-жағдайларына орай, қоғамдық тыңдалым өткізу күнін 2026 жылдың 07-інші тамызынан 2026 жылдың 13-інші тамызына ауыстыруыңызды сұраймыз.

Әкім **Н. Мергенов**

Орындаған:Г. Нұржігітова
Тел. 8 (72931) 41315

Дата: 07.08.2026 15:49. Копия электронного документа. Версия СЭД: Documentolog 7.22.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Алдымбек Әнеділ Бүгінбайұлы 07.08.2026 15:49

Қол қойған
07.08.2026 15:14 Мергенов Наурызбек Оразғұлұлы

Андамас Әйгерім Бүкішқызы 07.08.2026 15:49

Дата: 07.08.2026 15:49. Копия электронного документа. Версия СЭД: Documentolog 7.22.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Құжат түрі	Шығыс құжат
Құжат нөмірі мен күні	№ 01-33-127 күнгі 07.08.2026 г.
Ұйым/жөнелтуші	ГУ АППАРАТ АКИМА ТУЩИКУДУКСКОГО СЕЛЬСКОГО ОКРУГА МАНГИСТАУСКОГО РАЙОНА МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ
Алушы(-лар)	УПРАВЛЕНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ И РЕГУЛИРОВАНИЯ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ
Электронные цифровые подписи документа	Государственное учреждение "Аппарат акима сельского округа Тущыкудык" Қол қойған: МЕРГЕНОВ НАУРЫЗБЕК MIIRfQYJ...AEEDFs7M= Қол қою уақыты: 07.08.2026 15:14
	Государственное учреждение "Аппарат акима сельского округа Тущыкудык" ЭЦП канцелярии: АҢДАМАС ӘЙГЕРІМ MIIRxwYJ...HxenAtg== Қол қою уақыты: 07.08.2026 15:19

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Андамас Әйгерім Бүкіқызы 07.08.2026 15:49

Дата: 07.08.2026 15:49. Копия электронного документа. Версия СЭД: Documentolog 7.22.2. Положительный результат проверки ЭЦП

1973 ЖЫЛДЫҢ 13 СӘУІРІНЕН ШЫҒА БАСТАДЫ

МАҢҒЫСТАУ

Kaspi Bank арқылы жазылу

№56 (10563) 2 ШІЛДЕ, БЕЙСЕНБІ, 2026 ЖЫЛ

ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВТЫҢ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯСЫНЫҢ КҮШІНЕ ЕНУІНЕ ОРАЙ ҮНДЕУІ

ҚҰРМЕТТІ ОТАНДАСТАР!
ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯМЫЗДЫҢ ЗАҢДЫ КҮШІНЕ ЕНУІ – БҮКІЛ ЕЛІМІЗ ҮШІН АЙРЫҚША МАҢЫЗДЫ ОҚИҒА. БАРШАҢЫЗДЫ ШЫН ЖҮРЕКТЕН ҚҰТТЫҚТАЙМЫН!

Бүгін тәуелсіз Қазақстан тарихының жаңа дәуірі басталады. Біз саяси-экономикалық реформалардың, ауқымды өзгерістердің және қарқынды дамудың даңғыл жолына түсеміз.

Осы ерекше күн еліміздің бүкіл саяси жүйесін, сондай-ақ мемлекеттің және азаматтық қоғамның негізгі институттарын түбегейлі жаңғырту кезеңі басталғанын аңғартады.

15 наурызда өткен жалпыұлттық референдумда Қазақстан халқы ел тағдырына тікелей ықпал ететін және мемлекеттің ондаған жылдарға арналған даму бағдарын айқындайтын таңдауын жасады. Миллиондаған отандасымыз берекелі бірлік танытып, шынайы отаншылдық пен жоғары жауапкершіліктің озық үлгісін көрсетті. Бұл тарихи шешімнің төл шежіремізде алтын әріппен жазылатыны анық.

Бұдан былай Конституция күні «Наурызнама» онкүндігімен қатар аталып өтеді. Мұның символдық мәні зор. Конституция күні ел ішінде ғасырлар бойы орныққан көктемгі жаңару дәстүрлерін Ата заңның басты қағидаттарымен тоғыстырады, яғни азаматтарымыздың ырысты ынтымаққа, озық білімге, ел игілігі жолында адал еңбек етуге деген талпынысымен үндеседі.

Біз нағыз Халық Конституциясының мызғымас құқықтық негізіне арқа сүйеп, барлық мақсат-мұраттарымызға міндетті түрде жетеміз. Заң мен Тәртіп, Еңбексүйгіштік пен Өрлеу, Тазалық пен Табиғатты аялау сынды жасампаздық құндылықтарын қоғамда берік орнықтырамыз. Бұған еш күмәнім жоқ.

Біз бірлігі бекем, біртұтас ұлт ретінде әлемдік өркениеттің шыңын бағындырып, баршаға бірдей мүмкіндік беретін және барлық азаматтың жанжақты дамуына жол ашатын мемлекетті – Әділетті Қазақстанды құрамыз!

Қастерлі Отанымызды көркейту жолындағы жоспарларымызды ойдағыдай орындаймыз. Мен бұған кәміл сенемін!

Қазақстан Республикасы жасай берсін!

Халқымыз мәңгі жасасын!

ПРЕЗИДЕНТ ҚҰРЫЛТАЙДЫҢ АЛҒАШҚЫ САЙЛАУЫН ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ ЖАРЛЫҚҚА ҚОЛ ҚОЙДЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚҰРЫЛТАЙЫНЫҢ САЙЛАУЫН ТАҒАЙЫНДАУ ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасы Конституциясының 46-бабының 3) тармақшасына және 95-бабының 1-тармағына сәйкес **ҚАУЛЫ ЕТЕМІН:**

Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарын сайлау 2026 жылғы 23 тамызға тағайындалсын.

Қазақстан Республикасының Орталық сайлау комиссиясы Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарын сайлауға дайындықты және оны өткізуді ұйымдастырсын.

Қазақстан Республикасының Үкіметі, астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың әкімдері Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарын сайлауды ұйымдастырушылық, материалдық-техникалық және қаржылық қамтамасыз ету жөніндегі барлық қажетті шараларды кідіріссіз қабылдасын.

Осы Жарлық жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының Президенті **Қ.ТОҚАЕВ**

Астана, Ақорда, 2026 жылғы 1 шілде
№1338.

2026 ЖЫЛҒЫ 1 ШІЛДЕДЕН БАСТАП ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫ КҮШІНЕ ЕНДІ

БҰЛ КҮН – ЕЛІМІЗДІҢ ДАМУЫНДАҒЫ ЖАҢА КЕЗЕҢНІҢ БАСТАУЫ. МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН, ЖОҒАРЫ ӨКІЛДІ БИЛІК ҚҰРЫЛЫМЫН ЖӘНЕ САЯСИ ИНСТИТУТТАРДЫҢ ҚЫЗМЕТІН ЖАҢҒЫРТУҒА БАҒЫТТАЛҒАН АУҚЫМДЫ ӨЗГЕРІСТЕР ОРЫН АЛАДЫ. АТА ЗАҢ АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН БОСТАНДЫҚТАРЫН ҚОРҒАУДЫ КҮШЕЙТІП, ЖАҢА ҚОҒАМДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫ ОРНЫҚТЫРАДЫ, ЗАҢ ҮСТЕМДІГІ МЕН ӘДІЛЕТТІЛІК ҚАҒИДАТТАРЫН НЫҒАЙТУҒА ЫҚПАЛ ЕТЕДІ. ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯНЫҢ НЕГІЗГІ ЖАҢАШЫЛДЫҚТАРЫНА ТОҚТАЛАЙЫҚ. 1995 ЖЫЛҒЫ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КОНСТИТУЦИЯСЫНЫҢ КҮШІ ЖОЙЫЛДЫ.

Конституция Қазақстан Республикасы қызметінің негізгі қағидаттарын едәуір жаңартып, кеңейтті. Бұлардың қатарына Егемендік пен Тәуелсіздікті қорғау, адам құқықтары мен бостандықтарын сақтау, заң мен тәртіп үстемдігін қамтамасыз ету, жалпыұлттық бірлікті нығайту, халықтың әл-ауқатын арттыру, жауапты әрі жасампаз отаншылдық идеясын ілгерілету, қоғамдық диалогті дамыту, еңбексүйгіштік, прогресс және білім құндылықтарын бекіту, жоғары экологиялық мәдениетті қалыптастыру, тарихи-мәдени мұраны сақтау және төл мәдениетті қолдау алғаш рет енгізіліп отыр.

Қазақстан Республикасының Егемендігі, Тәуелсіздігі, унитарлығы, аумақтық тұтастығы және басқару үлгісі өзгермейді.

Мемлекеттің стратегиялық даму бағдарлары – адам капиталын, білімді, ғылым мен инновацияны Қазақстан Республикасының ұзақ мерзімді дамуының негізі ретінде дамыту конституциялық деңгейде алғаш рет айқындалды.

Қос палаталы Парламенттің орнына жаңа бір палаталы Парламент – Құрылтай құрылады, оның құрамына 145 депутат кіреді.

Қазақстан Республикасының Вице-Президенті институты құрылды. Қазақстан Халық кеңесіне заң шығару бастамасы құқығы беріле отырып, халқының мүддесін білдіретін жоғары консультативтік орган ретінде құрылды. Бұл қоғамның мемлекеттік саясатты қалыптастыру ісіне қатысуын күшейтеді.

Ата заңымыз Конституция үстемдігін мемлекеттің Негізгі заңы ретінде, оның ең жоғары заңды күшін және Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында тікелей қолданылуын бекітеді. Барлық заңдар мен өзге де нормативтік құқықтық актілер тек Конституцияның негізінде, сондай-ақ оны орындау мақсатында қабылдануға және оған қайшы келмеуге тиіс.

Адам құқықтарын қорғау үлгісі елеулі түрде жаңартылды. Конституция қылмыстық сот ісін жүргізудегі негізгі кепілдіктерді сот қызметінің қағидаттары ретінде емес, бас бостандығы нақты шектелген сәттен бастап барлық мемлекеттік органдар сақтауға міндетті әрбір адамның ажырамас құқықтары ретінде бекітті. Олардың қатарында нақты ұсталған сәттен бастап қорғалу құқығы, бас бостандықтың шектелуіне сот бақылауы, негізсіз ұстауға тыйым салу, сұрақтарға жауап бермеу құқығы, өз-өзіне және жақын туыстарына қарсы айғақ бермеу құқығы («Миранда қағидалары»), сондай-ақ кінәсіз презумпциясы бар.

Мемлекеттің мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдардың заңсыз әрекеттерінен келтірілген зиянды өтеу міндеті, зияткерлік меншікті қорғау құқығы, дербес деректерді қорғау мен цифрлық қауіпсіздікті қоса алғанда, цифрлық құқықтарға кепілдіктер, сондай-ақ мемлекет пен азаматтардың экологиялық жауапкершілігі конституциялық деңгейде алғаш рет бекітілді.

Ortcom.kz

АУДИТ АНЫҚТАДЫ

«Ақтау қалалық жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» ММ-да жүргізілген аудит нәтижелері туралы ақпарат

«АҚТАУ ҚАЛАЛЫҚ ЖОЛАУШЫЛАР КӨЛІГІ ЖӘНЕ АВТОМОБИЛЬ ЖОЛДАРЫ БӨЛІМІ» ММ-ДА ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП, БЮДЖЕТТІ АТҚАРУ ЖӨНІНДЕГІ ОРТАЛЫҚ УӘКІЛЕТТІ ОРГАННЫҢ АҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕЛЕРІНІҢ МОНИТОРИНГІ ДЕРЕКТЕРІНІҢ НЕГІЗІНДЕ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕЛЕРДІҢ ЖЫЛ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША, ЕҢ ҚАУІПТІ ТӨЛЕМДЕР БОЙЫНША БЮДЖЕТ ҚАРАЖАТЫН ПАЙДАЛАНУДЫҢ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢНАМАСЫНА СӘЙКЕСТІГІНЕ ҚАТЫСТЫ АУДИТОРЛЫҚ ІС-ШАРА ЖҮРГІЗІЛДІ.

Аудит нәтижесімен мекеме тарапынан Қазақстан Республикасының Бюджет кодексінің 41-бабы, 13-тармағына, Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің «Қазақстан Республикасының 2025 қаржы жылына арналған бюджетті атқару және оған кассалық қызмет көрсету қағидаларын бекіту туралы» бұйрығының 7-параграфының 228-бабына, Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының бұйрығына қайшы Шарттың 4.1, 4.2, 4.3, 4,4-тармақтарының талаптары сақталмай, жасалған азаматтық-құқықтық мәмілелерге сәйкес орындалған жұмыстардың дұрыстығы сақталмай 595 282,5 мың теңгеге бұзушылықтарға жол бергені анықталды.

Анықталған заңбұзушылықтарды жою және оларға жол берген тұлғалардың жауаптылығын қарау туралы нұсқама жолданып, бұзушылықтар жойылды, бұзушылықтарға жол берген жауапты тұлға тәртіптік жауапкершілікке тартылды.

Гульнар БЕРНИЯЗОВА,
Маңғыстау облысы бойынша Ішкі мемлекеттік аудит департаментінің камералдық бақылау бөлімінің басшысы.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«TENGE Oil Gaz» ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабы талаптарына сәйкес Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қаласы, Теңге ауылы, Ақтан Керейұлы көшесі, 41 «А» мекенжайында орналасқан «Атамұра» мәдениет үйінде ғимаратында 2026 жылғы 6 тамызда сағат 15:00-де «№3, 7, 10, 12, 34, 35, 101, 110, 111, 113, 114, 115, 119, 123 бақылау ұңғымаларын Теңге кен орнында өнімді горизонттардағы қабат қысымын ұстау жүйесі (ППД) үшін альб-сеноман суқаныққан гидрогеологиялық кешенінің техникалық жерасты суларын игеру мақсатында су алу (водозаборлық) қорына ауыстыру жобасына» қоршаған ортаны қорғау бөлімі және табиғатты қорғау іс-шарасының жоспары бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдау өтетінін хабарлайды.

Zoom конференциясына сілтеме: https://us06web.zoom.us/j/86978907691?pwd=NnUTcmRbmT7NlQJTstdVbtbfA2MnlV.1

Конференция идентификаторы: 869 7890 7691, **кіру коды:** 869988.

Жергілікті атқарушы орган: Маңғыстау облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы», жауапты тұлға Сабина Базарбай, эл. пошта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz., тел.: 8(7292) 46-21-31/12-10.

Жобалық құжаттама топтамасымен ақпараттық жүйе: https://ndbecology.gov.kz/ және https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystaueco/activities/31827?parentId=31823&lang=ru сайтында танысуға болады. Ескертулер мен ұсыныстар тыңдаулар басталғанға дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей келесі электрондық мекенжай бойынша қабылданады s.bazarbay@mangystau.gov.kz және https://ndbecology.gov.kz/ сайтында.

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «TENGE Oil Gaz» ЖШС, Жаңаөзен қаласы, өнеркәсіптік аймақ 5, №10 ғимарат, БСН: 150940022022, эл.пошта: tanatarova_82@mail.ru, Таңатарова А. тел. 8 702 2867782.

Жобаны жасақтаушы: «КазНИГРИ» ЖШС, Атырау қ., Әйтеке-би, 43 «А», БСН: 991240001478, эл.: info@kaznigri.kz, тел: 8(7122)763090.

Қосымша ақпаратты төмендегі электронды мекенжай бойынша алуға болады: zh.kalemova@kaznigri.kz, тел. 8(7122)763090 (217).

№305

Мұнайлы ауданы әкімдігінің ҚАУЛЫСЫ

Мұнайлы ауданы №135-қ 1 шілде 2026 жыл

Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округінде орналасқан жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығаруды бастау туралы

Қазақстан Республикасының Жер кодексінің 17, 84-баптарына, Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы заңының 37-бабына, Атамекен ауылдық округі әкімінің 2026 жылғы 24 маусымдағы шығыс №01-15-407 санды хатына сәйкес Мұнайлы ауданының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округінде кәріз құрылысын салу үшін (су ағызу жүйесін (дренаж) қоса алғанда) осы қаулының қосымшасына сәйкес Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округінде орналасқан жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін иеліктен шығару рәсімі басталсын.
2. Осы қаулының қосымшасына сәйкес жер учаскелерді мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты, мәжбүрлеп иеліктен шығару күні осы қаулының ресми жарияланған күнінен бастап 6 (алты) ай мерзім болып белгіленсін.
3. Осы қаулыда көрсетілген меншік иелері келісім рәсімдерін жүзеге асыру үшін Мұнайлы ауданы әкімдігіне хабарласу ұсынылсын.
4. «Мұнайлы аудандық жер қатынастары бөлімі» мемлекеттік мекемесі осы қаулыдан туындайтын шараларды қабылдасын.
5. Осы қаулы қабылданған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде Мұнайлы ауданы әкімдігінің интернет-ресурстарын қоса алғанда, республикалық немесе жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялансын.
6. Осы қаулының орындалуын бақылау аудан әкімінің орынбасары С.Канапинге жүктелсін.
7. Осы қаулы қол қойылған күннен бастап қолданысқа енгізіледі.

Мұнайлы ауданының әкімі **Қ.ҚҰЛЖАНОВ**

Мұнайлы ауданы әкімдігінің
2026 жылғы 1 шілдедегі №135-қ қаулысына қосымша

МЕМЛЕКЕТ МҰҚТАЖЫ ҮШІН МӘЖБҮРЛЕП ИЕЛІКТЕН ШЫҒАРЫЛАТЫН ЖЕКЕ МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ ЖЕР УЧАСКЕЛЕРІНІҢ ТІЗІМІ

№	Жер учаскелерінің меншік иелері	Жер учаскесінің орналасқан жері	Жер учаскесінің кадастрлы нөмірі	Жер учаскесінің жалпы көлемі, га.
1	Картанова Кадыша Ирзабековна	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Арай тұрғын массиві, Қызғалдақ көшесі, №16 учаскесі	13-203-050-451	0,0684
2	Головин Андрей Владимирович	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Болашақ тұрғын массиві, Шапағат көшесі, №47 учаскесі	13-203-054-193	0,3035
3	Нурадилов Джарылган Бахтыхалыевич	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Болашақ тұрғын массиві, Темір қазық көшесі, №189 учаскесі	13-203-054-465	0,0600
4	Бердиханова Венера Алимбаевна	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Болашақ тұрғын массиві, Самал көшесі, №254 учаскесі	13-203-054-069	0,0600
5	Кулканбаева Кулсин Сагынбаевна	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Көктем тұрғын массиві, №97 учаскесі	13-203-055-011	0,0600
6	Молдакулов Нурадил Нуркасынович	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Қаламқас тұрғын массиві, №676 учаскесі	13-203-057-956	0,0600
7	Туркменбаев Наурызбай Шәкенович	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Қаламқас тұрғын массиві, №583 учаскесі	13-203-057-713	0,0600
8	Карасаев Нуркен Крымович	Мұнайлы ауданы, Атамекен ауылдық округі, Атамекен ауылы, Туған ел тұрғын массиві, Алау көшесі, №502 учаскесі	13-203-056-903	0,0632

№308

ХАБАРЛАНДЫРУ

«ECSAD» ЖШС 2026–2034 жылдарға арналған РЕШН, ҚББ, ӨЭББ және ТҚШ жобаларына түзету енгізу бойынша қоғамдық тыңдаулар өтетіні туралы хабарлайды. Қалдықтарды қайта өңдеу кешені: Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, «Ақтау – Форт-Шевченко» автомобиль жолының 52-шақырымы.

Қоғамдық тыңдау 2026 жылы 5 тамыз сағат 11:00-де өтеді.

Өткізу орны: Маңғыстау облысы, Түпқараған ауданы, Сайын Шапағатов, Мәдениет үйі ғимаратында өтеді.

Онлайн қосылымға сілтеме:

https://us06web.zoom.us/j/89328968732?pwd=fUOs7I6MsLuI8m6xgwlEV9rxmcxRDa.1

Конференция индификаторы: 893 2896 8732, Кіру коды: E123456

Тапсырыс беруші: «ECSAD» ЖШС, Ақтау қ., өнеркәсіптік аймақ-2, 22/2 ғимарат, тел: 87029598977, БСН: 070440008254.

Жобаны әзірлеуші: «Рекорд Консалт» ЖШС, БСН: 100740003476, Ақтобе қ., Маресьева 38 к., 2-қабат, 7-бөлме., тел.: 87014848005, эл.мекенжай: eco-rk@mail.ru.

Жергілікті атқарушы орган: «Маңғыстау облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, жауапты тұлға Сабина Базарбай, эл. пошта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz., тел.: +7 (778) 113-9897

Ескертулер мен ұсыныстар https://ndbecology.gov.kz/ сайтында және s.bazarbay@mangystau.gov.kz электрондық поштасы арқылы қабылданады.

Жоба бойынша құжаттама https://ndbecology.gov.kz/ ақпараттық жүйесінде және https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/ интернет-ресурсында орналастырылған.

Учаскенің географиялық координаттары: 44˚094083 с.е., 51˚023415 ш.б.

Сайын Шапағатов ауылы географиялық координаттары: 43°50′09″ с. е., 51°01′51″ ш. б.

№307

«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС келесі жобалар бойынша қоғамдық тыңдаулар өтетіні туралы хабарлайды:

• 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген шығарындылар нормативтері жобасы;
• 2027–2029 ж. арналған табиғат қорғау іс-шараларының жоспары;
• 2027–2029 ж. арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы;
• 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген төгінділер нормативтері жобасы;
• 2027–2029 ж. арналған қалдықтарды басқару бағдарламасының жобасы.

Учаскенің және әсер ету аумағының географиялық координаттары: 45.029531, 51.376787.

Қоғамдық тыңдау: 2026 жылы 7 тамызында сағат 15:00-де өтеді.

Өтетін орны: Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы, Тұщықұдық ауылдық мәдениет үйінде өтеді.

ZOOM платформасы: https://us05web.zoom.us/j/84997652978?pwd=7nJRsG9xibay4GDzve0BVRdYeODTbH.1

Конференция идентификаторы: 849 9765 2978

Қолжетімділік коды: 7M1fX4

Тұтынушы: «ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС, БСН: 050340002312, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 19-шағынаудан, 8-ғимарат, тел.: 8 (7292) 30-28-76, .

Жобаны әзірлеуші: «AccuTest» ЖШС, БСН: 120840013619 тел./факс: 8 (7292) 20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com.

Құжаттама https://ndbecology.gov.kz порталында және https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents интернет-ресурсында орналастырылған.

Материалдарды сұратуға болатын электрондық пошта мекенжайы: labtest64@gmail.com.

Ескертулер мен ұсыныстар https://ndbecology.gov.kz ақпараттық жүйесінің сайтында және s.bazarbay@mangystau.gov.kz ЖАО электрондық пошта мекенжайында қабылданады.

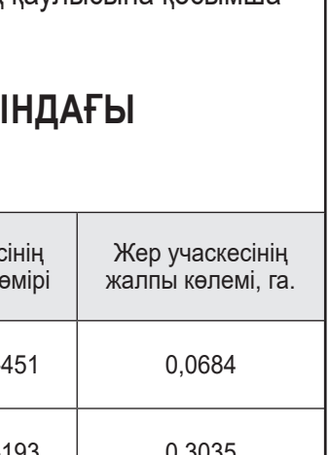
№306

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды Ұлттық зерттеу университеті Маңғыстау облысының мектеп бітіруші түлектеріне ҚР Үкіметі белгілеген квота шеңберінде 30 мамандықтар тобы бойынша 1000 білім гранттарына қатысады.

Білім грантына оқуға түсу үшін мамандықтың (мысалы, B044-Менеджмент немесе B057-Ақпараттық технологиялар) және университет кодын (мысалы, Қарағанды Бөкетов Ұлттық зерттеу университетінің коды – 031, шекті балл – 65) белгілесе болады. Толығырақ buketov.edu.kz сайтында. Бұл білім гранттары нысаналы гранттар ретінде ойналатындықтан, оған түсу үшін түлектер қалаған ЖОО-ны алғашқы орында белгілегені абзал.

Тел. 8-776-753-68-00 (Мемлекеттік лицензия: KZ55LAM00009976, ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті 29.10.2025 ж. берілген).

№298

«Батыс-Платина ломбард» ЖШС кепілге қойылып қайтарылмаған мүліктің сауда-саттығын хабарлайды.

Сауда-саттық өткізу әдісі: 2026 жылдың 31 шілде күні, сағат 10.00-14.00-де, 26-22-103 кеңседе ағылшын тілі әдісі бойынша өтеді.

№311

РЕДАКЦИЯ ЖАРНАМА МАТЕРИАЛЫНЫҢ МАЗМҰНЫНА, СТИЛІ МЕН ОРФОГРАФИЯСЫНА ЖАУАП БЕРМЕЙДІ. МАТЕРИАЛ ТҮПНҰСҚА КҮЙІНДЕ ЖАРИЯЛАНАДЫ.

подписка через Kaspi Bank

Газета выходит во вторник и четверг

Маңғыстау ОГНИ

Издается с июля 1967 года

ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОБЛАСТИ

ЧЕТВЕРГ ● 2 июля 2026 года ● №№ 66-67 (13335-13336)

ОБРАЩЕНИЕ ГЛАВЫ ГОСУДАРСТВА КАСЫМ-ЖОМАРТА ТОКАЕВА ПО СЛУЧАЮ ВСТУПЛЕНИЯ В СИЛУ НОВОЙ КОНСТИТУЦИИ КАЗАХСТАНА

Уважаемые соотечественники!

От всего сердца поздравляю вас с поистине эпохальным событием – вступлением в силу новой Конституции нашей страны!

Сегодня начинается новая эра в истории суверенного Казахстана. Мы выходим на магистральный путь поступательного прогресса, политических и экономических реформ, масштабной модернизации.

Этот день знаменует собой кардинальную перестройку политической системы, трансформацию ключевых институтов государства и гражданского общества.

На общенациональном референдуме 15 марта народ Казахстана сделал судьбоносный выбор, определивший горизонты развития государства на многие десятилетия вперед. Это историческое решение навсегда останется в летописи страны как яркий пример подлинного патриотизма и высокой гражданской ответственности миллионов наших соотечественников.

Глубоко символично, что День Конституции отныне неразрывно связан с началом декады «Наурызнама». Знаковая дата гармонично объединяет многовековые традиции весеннего возрождения с основополагающими принципами нового Основного закона – стремлением к гражданской солидарности, передовым знаниям и добросовестному труду на благо Родины.

Убежден, опираясь на незыблемый правовой фундамент поистине всенародной Конституции, мы обязательно достигнем всех поставленных целей и утвердим в обществе созидательные ценности Закона и Порядка, Трудолюбия и Прогресса, Чистоты и Природолюбия.

Сплотившись в нерушимый монолит общенационального единства, мы непременно покорим вершины мировой цивилизации и построим Справедливый Казахстан – государство равных возможностей и всестороннего развития всех без исключения граждан!

Выражаю уверенность в конечном успехе намеченных планов, ведущих к процветанию нашего Отечества.

Да здравствует Республика Казахстан!

Да здравствует наш народ!

ПРЕЗИДЕНТ ПОДПИСАЛ УКАЗ «О НАЗНАЧЕНИИ ВЫБОРОВ В КУРУЛТАЙ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

О назначении выборов в Курултай Республики Казахстан 1 июля 2026 года

В соответствии с подпунктом 3) статьи 46 и пунктом 1 статьи 95 Конституции Республики Казахстан ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Назначить выборы депутатов Курултая Республики Казахстан на 23 августа 2026 года.

2. Центральной избирательной комиссии Республики Казахстан организовать подготовку и проведение выборов депутатов Курултая Республики Казахстан.

3. Правительству Республики Казахстан, акимам столицы, областей, городов республиканского значения безотлагательно принять все необходимые меры по организационному, материально-техническому и финансовому обеспечению выборов депутатов Курултая Республики Казахстан.

4. Настоящий Указ вводится в действие со дня его опубликования.

Президент Республики Казахстан К. ТОКАЕВ

Астана, Акорда, 1 июля 2026 года
№ 1338

НАЧАЛО НОВОЙ ЭПОХИ

С 1 июля 2026 года вступила в силу Конституция Республики Казахстан.

Дата знаменует начало нового этапа развития страны. В действие вводятся масштабные изменения, которые затрагивают систему государственного управления, структуру высшей представительной власти, деятельность политических институтов. Новая Конституция усиливает защиту прав и свобод человека, закрепляет новые общественные ценности, способствует укреплению законности и справедливости. Напомним ключевые новшества Основного закона страны.

Конституция Республики Казахстан 1995 года утратила силу.

Новая Конституция существенно обновила и расширила основополагающие принципы деятельности Республики Казахстан. Впервые к ним отнесены защита Суверенитета и Независимости, соблюдение прав и свобод человека, обеспечение верховенства закона и порядка, укрепление общенационального единства, повышение благосостояния народа, продвижение идеи ответственного, созидательного патриотизма, развитие общественного диалога, утверждение ценностей трудолюбия, прогресса, знаний, формирование высокой экологической культуры, сохранение историко-культурного наследия, поддержка национальной культуры.

Суверенитет, Независимость, унитарность, территориальная целостность, форма правления Республики Казахстан остаются неизменными.

Впервые на конституционном уровне определены стратегические ориентиры развития государства – развитие человеческого капитала, образования, науки и инноваций как основы долгосрочного развития Республики Казахстан.

Вместо двухпалатного Парламента учреждается новый однопалатный Парламент – Курултай, который будет состоять из 145 депутатов.

Учреждается институт Вице-Президента Республики Казахстан.

Учрежден Қазақстан Халық Кеңесі как высший представительный орган народа, наделенный правом законодательной инициативы, что усиливает участие общества в формировании государственной политики.

Конституция закрепляет верховенство Конституции как Основного закона государства, его высшую юридическую силу и прямое действие на всей территории Республики Казахстан. Все законы и иные нормативные правовые акты подлежат принятию исключительно на основе и во исполнение Конституции и не могут ей противоречить.

Существенно обновлена модель защиты прав человека. Конституция изменила модель защиты прав человека, закрепив ключевые гарантии уголовного судопроизводства не как принципы деятельности суда, а как неотъемлемые права каждого человека, обязательные для соблюдения всеми государственными органами с момента фактического ограничения свободы. В их числе – право на защиту с момента фактического задержания, судебный контроль за ограничением свободы, запрет произвольного задержания, право хранить молчание и не свидетельствовать против себя и близких родственников (так называемые «правила Миранды»), а также презумпция невиновности.

Впервые на конституционном уровне закреплены обязанность государства возмещать вред, причиненный незаконными действиями государственных органов и должностных лиц, право на защиту интеллектуальной собственности, гарантии цифровых прав, включая защиту персональных данных и цифровую безопасность, а также экологическая ответственность государства и граждан.

Ortcom.kz

ОПЕРАЦИИ ФАЛЬШИВЫЕ, МИЛЛИОНЫ РЕАЛЬНЫЕ?

Гульмира СУТУБАЕВА

В Мангистау расследуется резонансное уголовное дело, связанное с возможным хищением более 221 млн. тенге из средств Фонда социального медицинского страхования. По данным Агентства по финансовому мониторингу, под подозрение попали руководители двух частных медицинских центров.

Следствие считает, что в течение определенного периода времени в медицинских учреждениях могла действовать схема, позволявшая искусственно завышать стоимость оказанных пациентам услуг за счет некорректного использования медицинских кодов и приписок дорогостоящих операций.

По версии правоохранительных органов, при лечении мужчин с диагнозом «варикоцеле» в документации указывался код высокотехнологичного хирургического вмешательства, предназначенного для иной категории пациентов – женщин. Речь идет о процедуре «эндоваскулярная эмболизация сосудов органов малого таза и маточных артерий», стоимость которой значительно превышает стандартные медицинские услуги, применяемые при лечении мужских заболеваний.

Таким образом, как отмечают в Агентстве по финансовому мониторингу (АФМ), формально медицинская помощь оформлялась как более сложная и дорогостоящая процедура, что позволяло клиникам получать повышенные выплаты из системы обязательного социального медицинского страхования.

– Подобные действия приводили к многократному увеличению стоимости лечения, в отдельных случаях – до десятикратного превышения реальной стоимости оказанных услуг, – сообщили в АФМ.

По предварительным данным следствия, в схему могли быть вовлечены более двухсот пациентов мужского пола. При этом установлено, что медицинские записи формировались таким образом, что фактически оказанные услуги не соответствовали указанным в документации операциям.

Отдельно отмечается, что в ряде случаев, по меньшей мере в девятнадцати эпизодах, пациенты вовсе не подтверждали факт обращения в указанные медицинские центры. Это вызывает дополнительные вопросы к организации учета и контролю за оказанием медицинских услуг.

В результате предполагаемых действий сумма ущерба, нанесенного системе обязательного медицинского страхования, по предварительным оценкам, превысила 221 млн. тенге.

В настоящее время в отношении руководства частных медицинских центров проводится досудебное расследование. Правоохранительные органы продолжают проверку обстоятельств дела, а также возможных дополнительных эпизодов противоправной деятельности.

В соответствии со статьей 201 Уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан, иная информация в интересах следствия не разглашается.

Эксперты отмечают, что подобные случаи подчеркивают необходимость усиления контроля за расходованием средств системы обязательного социального медицинского страхования, а также совершенствования механизмов цифровой проверки оказанных медицинских услуг и их соответствия фактическому лечению.

№ 303

В СВЯЗИ С УТЕРЕЙ
печать
ТОО «Oil Trans Corporation»
(БИН: 130340002012)
считать недействительной.

№ 309

Нотариус г. Актау Жариева С. Ш.

РАЗЫСКИВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ

гр. **Ровшанова Асара Бектургановича**, умершего 30.01.2026 года. Обращаться со дня опубликования объявления в нотариальную контору, расположенную по адресу: Мангистауская обл., г. Актау, 26 мкр., дом 22, 134 кв., тел. +77017773139.

№ 313

Нотариус Мунайлинского района Карабашева А. Н.

РАЗЫСКИВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ

гр. **Шукуровой Гульнары Кенесбаевны**, умершей 14.05.2026 года. Наследников или лиц, имеющих информацию о месте нахождения таковых, прошу обращаться в течение одного месяца после опубликования объявления по адресу: Мангистауская обл., Мунайлинский р-н, с. Мангистау, квартал 19, дом 11, оф. 2.

№ 312

Нотариус г. Актау Жариева Э. Н.

РАЗЫСКИВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ

гр. **Джанбаева Валехана Кетебаевича**, умершего 22.01.2026 года. Обращаться со дня опубликования объявления в нотариальную контору, расположенную по адресу: Мангистауская обл., г. Актау, 5 мкр., дом 7, офис 2. Тел. +77716555787.

№ 304

АО «Каскор-Транссервис»

УВЕДОМЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТЧЕТА ПО ИТОГАМ ПОЛУГОДИЯ 2026 года

об исполнении утвержденной тарифной сметы, об исполнении утвержденной инвестиционной программы, о соблюдении показателей качества и надежности регулируемых услуг и достижении показателей эффективности деятельности субъектов естественных монополий перед потребителями и иными заинтересованными лицами по оказанию услуг по предоставлению подъездных путей для проезда подвижного состава при условии отсутствия конкурентного подъездного пути, по предоставлению подъездных путей для маневровых работ, погрузки-выгрузки, других технологических операций перевозочного процесса, а также для стоянки подвижного состава, непредусмотренной технологическими операциями перевозочного процесса при условии отсутствия конкурентного подъездного пути.

Отчет перед подтребителями пройдет 31 июля 2026 года в 15.00 часов по адресу: АО «Каскор-Транссервис», 3б микрорайон, здание 48, зал для заседаний.

№ 311

ТОО «Батыс-Платина ломбард»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ

невыкупленного заложенного имущества.

Дата и место: 31 июля 2026 г. с 10.00-14.000 часов, по адресу: 26-22-103 офис.

Метод торгов: английский.

№ 310

ГКП «АУЭС»

находящееся по адресу:
г. Актау, промышленная зона 1, здание 38,

УВЕДОМЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТЧЕТА

по итогам полугодия об исполнении утвержденной тарифной сметы и инвестиционной программы по услугам – передаче электроэнергии,

который пройдет 31.07.2026 года в 15.00 часов в здании ГКП «АУЭС».

ТОО «ECSAD» объявляет, что

ПРОВОДИТ ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

по Корректировке проектов НДВ, ПУО, ПЭК, ППМ на 2026-2034 гг. Комплекс по переработке отходов, Тупкараганский район, 52 км автодороги Актау – Форт-Шевченко.

Слушания состоятся: 5 августа 2026 года в 11:00 ч.

Место проведения: Мангистауская область, Тупкараганский район, с. Саин Шапагатов, здание Дома культуры.

Ссылка на онлайн-подключение: https://us06web.zoom.us/j/89328968732?pwd=fUOs7I6MsLul8m6xgwIEV9rxmcxRDa.1
Идентификатор конференции: 893 2896 8732.
Код доступа: E123456.

Заказчик: ТОО «ECSAD», г. Актау, промышленная зона-2, здание 22/2, тел. 87029598977, БИН: 070440008254.

Разработчик: ТОО «Рекорд Консалт», БИН: 100740003476, г. Актобе, ул. Маресьева, 38, 2 этаж, 7 каб., тел. 87014848005, эл. адрес: eco-rk@mail.ru.

Местный исполнительный орган: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Мангистауской области», ответственное лицо Базарбай Сабина Саламатқызы, эл.почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz., тел. +7 (778) 113–9897.

Замечания и предложения принимаются на сайте https://ndbecology.gov.kz/ и s.bazarbay@mangystau.gov.kz. Документация по проекту размещена на сайте Информационная система https://ndbecology.gov.kz/, и интернет-ресурсе https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/.

Географические координаты участка: 44˚094083 с. ш.; 51˚023415 в. д.

Географические координаты села Сайын Шапағатов: 43°50′09″ с. ш.; 51°01′51″ в. д.

№ 307

ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ»

СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ ПО ПРОЕКТАМ:

• Проект нормативов допустимых выбросов на 2027-2029 гг.;
• План природоохранных мероприятий на 2027-2029 гг.;
• Программа производственного экологического контроля на 2027-2029 гг.;
• Проект нормативов предельно допустимых сбросов на 2027-2029 гг.;
• Проект программы управления отходами на 2027-2029 гг.

Географические координаты участка и географические координаты территории воздействия: 45.029531, 51.376787

Слушания состоятся: 7 августа 2026 года в 15:00 часов.

Место проведения: Мангистауский район, с. Тущикудук, Тущикудукский сельский Дом культуры.

Платформа Zoom: https://us05web.zoom.us/j/84997652978?pwd=7nJRsG9xibay4GDzve0BVRdYeODTbH.1
Идентификатор конференции: 849 9765 2978.
Код доступа: 7M1fX4.

Заказчик: ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ», БИН: 050340002312, г. Актау, Мангистауская область, мкр. 19, зд. 8, тел. 8 (7292) 30-28-76.

Разработчик: ТОО «AccuTest», БИН: 120840013619, тел./факс: 8 (7292) 20-31-84, эл. адрес: labtest64@gmail.com

Документация размещена на портале https://ndbecology.gov.kz, и интернет-ресурсе https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/

Адрес электронной почты, по которой можно запросить материалы: labtest64@gmail.com

Замечания и предложения принимаются на сайте информационной системы https://ndbecology.gov.kz, и по электронной почте МИО: s.bazarbay@mangystau.gov.kz

№ 306

№ 305

ТОО «TENGE Oil Gaz» в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса РК

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ

в форме открытого собрания, которое состоится в Мангистауской области, г. Жанаозен, с.Тенге, ул. Актан Кереевича, 41А, в здании Дома культуры «Атамура», 6 августа 2026 года в 15.00 часов,

по проекту РООС к «Проекту перевода наблюдательных скважин № № 3, 7, 10, 12, 34, 35, 101, 110. 111, 113, 114, 115, 119, 123 в фонд водозаборных для использования технических подземных вод альб-сеноманского комплекса для нужд ППД в продуктивных горизонтах на месторождении Тенге» и ППМ.

Ссылка для онлайн-подключения видеоконференцсвязи на платформе Zoom: https://us06web.zoom.us/j/86978907691?pwd=NnUTcmRbmT7NlQJTstdVbtbfA2MnlV.1
Идентификатор конференции: 869 7890 7691.
Код доступа: 869988.

Электронный и почтовый адрес местного исполнительного органа: управление природных ресурсов и регулирования природопользования Мангистауской области, ответственное лицо Базарбай Сабина Саламатқызы, эл.почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz., тел. 8 (7292) 46-21-31/12-10.

С проектной документацией можно ознакомиться в информационной системе: https://ndbecology.gov.kz/ и на сайте: https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/about?lang=kk.

Замечания и предложения принимаются не позднее чем за 3 рабочих дня до начала слушаний по эл. адресу: s.bazarbay@mangystau.gov.kz, а также на сайте: https://ndbecology.gov.kz/.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «TENGE Oil Gaz», г. Жанаозен, промышленная зона 5, здание 10, БИН: 150940022022, эл.почта: tanatarova_82@mail.ru, Танатарова А., тел. 87022867782.

Проектная организация: ТОО «КазНИГРИ», БИН: 991240001478, эл. почта: info@kaznigri.kz, тел. 8 (7122) 763090.

Дополнительную информацию можно получить по эл. адресу: zh.kalemova@kaznigri.kz, тел. 8 (7122) 76-30-90 (вн. 217).

ПРОДАЕТСЯ автомобиль Lada Granta

2016 г/в, объем двигателя 1,6 л, топливо: газ / бензин, коробка передач – механическая (МКПП), цвет белый.

Телефон 8 778 915 15 88.

Редакция не несет ответственности за содержание, стилистику и орфографию рекламных материалов. Редакционная правка не проводилась.

ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ
СЕРІКТЕСТІК
ПРОДАКШН СТУДИЯ
«TIADA»
13000 Қазақстан Республикасы, Ақтау қ.,
2 шағын аудан, «Сұңқар» БО, 405 кеңсе
БИН 100140012077,
тел 8 (7292) 600 555
tiada.kz@mail.ru

ТОВАРИЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
ПРОДАКШН СТУДИЯ
«TIADA»
13000 Республика Казахстан, г Актау,
2 микрорайон, БЦ «Сункар» 405 офис
БИН 100140012077,
тел 8 (7292) 600 555
tiada.kz@mail.ru

исх. №067
от 01.07.2026 г

ЭФИРНАЯ СПРАВКА

Настоящим, ТОО «Продакшн студия «TIADA» подтверждает, что 01 июля 2026 года состоится размещение информационного материала на государственном и русском языках в эфире телеканала **«ASTANA TV»** г. Актау и Мангистауской области в рубрике **«БЕГУЩАЯ СТРОКА»** следующего содержания:

«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС

келесі жобалар бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды:

• 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген шығарындылар нормативтері жобасы;
• 2027–2029 ж. арналған табиғат қорғау іс-шараларының жоспары;
• 2027–2029 ж. арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы;
• 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген төгінділер нормативтері жобасы;
• 2027–2029 ж. арналған қалдықтарды басқару бағдарламасының жобасы.

Тыңдаулар 2026 жылы 7 тамызында сағат 15:00-де өтеді.

Өтетін орны: Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы, Тұщықұдық ауылдық мәдениет үйі.

Тұтынушы: «ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС, БСН 050340002312, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 19-шағынаудан, 8-ғимарат, тел.: 8 (7292) 30-28-76, .

Жобаны әзірлеуші: «AccuTest» ЖШС, БСН 120840013619 тел./факс: 8 (7292) 20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com.
Құжаттама https://ndbecology.gov.kz порталында және https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents интернет-ресурсында орналастырылған.
Материалдарды сұратуға болатын электрондық пошта мекенжайы: labtest64@gmail.com.
Ескертулер мен ұсыныстар https://ndbecology.gov.kz ақпараттық жүйесінің сайтында және s.bazarbay@mangystau.gov.kz ЖАО электрондық пошта мекенжайыда қабылданады.

ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ»

сообщает о проведении общественных слушаний по проектам:

- Проект нормативов допустимых выбросов на 2027–2029 гг;
- План природоохранных мероприятий на 2027–2029 гг;
- Программа производственного экологического контроля на 2027–2029 гг;
- Проект нормативов предельно допустимых сбросов на 2027–2029 гг;
- Проект программы управления отходами на 2027–2029 гг;

Слушания состоятся: 7 августа 2026 года в 15:00 часов

Место проведения: Мангистауский район, с. Тущыкудык, Тущыкудыкский сельский Дом культуры.

Заказчик: ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ», БИН 050340002312, г.Актау, Мангистауская область, мкр. 19, зд. 8, тел. 8 (7292) 30-28-76;

Разработчик: ТОО «AccuTest», БИН 120840013619 тел/факс: 8 (7292) 20-31-84, эл. адрес: labtest64@gmail.com

Документация размещена на портале https://ndbecology.gov.kz, и интернет-ресурсе https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/
Адрес электронной почты по которой можно запросить материалы: labtest64@gmail.com
Замечания и предложения принимаются на сайте информационной системы https://ndbecology.gov.kz и по электронной почте МИО s.bazarbay@mangystau.gov.kz

Директор ТОО «Продакшн студия «TIADA» Тилеуов Р.К.

«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС

келесі жобалар бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды:

- 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген шығарындылар нормативтері жобасы;
- 2027–2029 ж. арналған табиғат қорғау іс-шараларының жоспары;
- 2027–2029 ж. арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы;
- 2027–2029 ж. арналған рұқсат етілген төгінділер нормативтері жобасы;
- 2027–2029 ж. арналған қалдықтарды басқару бағдарламасының жобасы.

Учаскенің және әсер ету аумағының географиялық координаттары: 45.029531, 51.376787.

Тыңдаулар 2026 жылы 7 тамызында сағат 15:00-де өтеді.

Өтетін орны: Маңғыстау ауданы, Тұщықұдық ауылы, Тұщықұдық ауылдық мәдениет үйі.

ZOOM платформасы:
https://us05web.zoom.us/j/84997652978?pwd=7nJRsG9xibay4GDzve0BVRdYeODTbH.1
Конференция идентификаторы: 849 9765 2978
Қолжетімділік коды: 7M1fX4

Тұтынушы: «ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС, БСН 050340002312, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 19-шағынаудан, 8-ғимарат, тел.: 8 (7292) 30-28-76, .
Жобаны әзірлеуші: «AccuTest» ЖШС, БСН 120840013619 тел./факс: 8 (7292) 20-31-84, e-mail: labtest64@gmail.com.

Құжаттама https://ndbecology.gov.kz порталында және https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents интернет-ресурсында орналастырылған.

Материалдарды сұратуға болатын электрондық пошта мекенжайы: labtest64@gmail.com.

Ескертулер мен ұсыныстар https://ndbecology.gov.kz ақпараттық жүйесінің сайтында және s.bazarbay@mangystau.gov.kz ЖАО электрондық пошта мекенжайыда қабылданады.

ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ»

сообщает о проведении общественных слушаний по проектам:

- Проект нормативов допустимых выбросов на 2027–2029 гг;
- План природоохранных мероприятий на 2027–2029 гг;
- Программа производственного экологического контроля на 2027–2029 гг;
- Проект нормативов предельно допустимых сбросов на 2027–2029 гг;
- Проект программы управления отходами на 2027–2029 гг;

Географические координаты участка и географические координаты территории воздействия: 45.029531, 51.376787

Слушания состоятся: 7 августа 2026 года в 15:00 часов

Место проведения: Мангистауский район, с. Тущыкудык, Тущыкудыкский сельский Дом культуры.

Платформа ZOOM:
https://us05web.zoom.us/j/84997652978?pwd=7nJRsG9xibay4GDzve0BVRdYeODTbH.1
Идентификатор конференции: 849 9765 2978
Код доступа: 7M1fX4

Заказчик: ДТОО «ЖАЛГИЗТОБЕМУНАЙ», БИН 050340002312, г.Актау, Мангистауская область, мкр. 19, зд. 8, тел. 8 (7292) 30-28-76; .
Разработчик: ТОО «AccuTest», БИН 120840013619 тел/факс: 8 (7292) 20-31-84, эл. адрес: labtest64@gmail.com

Документация размещена на портале https://ndbecology.gov.kz, и интернет-ресурсе https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/

Адрес электронной почты по которой можно запросить материалы: labtest64@gmail.com

Замечания и предложения принимаются на сайте информационной системы https://ndbecology.gov.kz, и по электронной почте МИО s.bazarbay@mangystau.gov.kz

30.06.2026г.
17:47

«ЖАЛҒЫЗТӨБЕМҰНАЙ» ЕЖШС
2027–2029 жылдарға арналған қоршаған ортаға әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін ұсынылатын құжаттар топтамасының материалдары бойынша баяндама:

- Атмосфераға ластаушы заттардың жол берілетін шығарындылары нормативтерінің жобасы;
- Шекті жол берілетін төгінділер нормативтерінің жобасы;
- Қалдықтарды басқару бағдарламасы;
- Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы;
- Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары.

КӘСІПОРЫН ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

Жалғызтөбе мұнай кен орны Бозащы түбегінің орталық бөлігінде, Үлкен Сор шатқалының аумағында орналасқан. Кен орнының аумағы шығыстан батысқа қарай 8 км қашықтыққа созылып жатыр, ені 2–2,5 км құрайды. Әкімшілік-аумақтық тұрғыдан кен орны Қазақстан Республикасы Маңғыстау облысының Түпқараған ауданына жатады.

Облыс орталығы Ақтау қаласы кен орнынан 165 км қашықтықта орналасқан. Ең жақын елді мекендер: Қияқты ауылы – 30 км, Қаражанбас жұмысшы кенті – 30 км, Қызан ауылы – 65 км. Ірі мұнай кәсіпшіліктері Жалғызтөбе кен орнынан мынадай қашықтықта орналасқан: Солтүстік Бозащы – 10 км, Қаражанбас – 22 км, Қаламқас – 32 км.

Жалғызтөбе кен орнынан Ақтау–Қаламқас автожолына дейін автомобиль жолы салынған. Осы жол арқылы жүктер мен персонал тасымалданады, сондай-ақ мұнай автокөлікпен мұнайды есепке алу және тапсыру пунктіне жеткізіледі. Жалғызтөбе кен орны барлық елді мекендермен және өндірістік нысандармен топырақ жолдар арқылы байланысқан.

Ауызсу көзі ретінде кен орнынан 30 км қашықтықта өтетін Қияқты–Қаламқас су құбыры пайдаланылады. Техникалық сумен жабдықтау үшін «ҚазТрансОйл» АҚ-ның «Астрахань–Маңғышлақ» су құбырынан автокөлікпен жеткізілетін тасымалды су пайдаланылады.

Электрмен жабдықтау кернеуі 10 кВ электр беру желісі арқылы жүзеге асырылады. Байланыс радиостанция және радиотелефон арқылы қамтамасыз етіледі.

Кәсіпорынның санитариялық-қорғау аймағының мөлшері – 1000 метр.

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI ҚРЗ Экологиялық кодексінің 2-қосымшасына сәйкес объект әсер етудің I санатына жатады.

Жалғызтөбе кен орны орналасқан ауданның шолу картасы

АТМОСФЕРАНЫ ЛАСТАУ КӨЗІ РЕТІНДЕГІ ОПЕРАТОРДЫҢ СИПАТТАМАСЫ

Жалғызтөбе кен орнында мынадай негізгі объектілер мен құрылыстар пайдаланылуда:

- Мұнай тапсыру пункті (МТП);
- Мұнай дайындау пункті (МДП);
- Пайдалану ұңғымалары;
- МТП-ға дейінгі газ құбырлары;
- ҚБМ-ге қосылу нүктесінен Мұнай дайындау пунктіне (МДП) дейінгі газ құбыры;
- МДП-дан № 2 ыстық су айдау қондырғысына (ЫСАҚ-2) дейінгі газ құбыры;
- МДП-дан МТП-ға дейінгі мұнай құбыры;
- Қабаттық қысымды ұстап тұру жүйесі (ҚҚҰ), ҚҚҰ ұңғымалары;
- № 1 қысымды көтеру сорғы станциясы (ҚКСС);
- Кәріздік тазарту құрылыстары (КТҚ);
- Тауарлық-материалдық құндылықтар қоймасы (ТМҚ);
- № 2 ыстық су айдау қондырғысы (ЫСАҚ-2);
- Ұңғымаларды күрделі және жерасты жөндеу (ҰКЖ және ҰЖЖ);
- Мұнайдың сапасы мен сапа көрсеткіштерін өлшеу жүйесі (МССКӨЖ);
- Вахталық кент.

АТМОСФЕРАНЫ ЛАСТАУ КӨЗІ РЕТІНДЕГІ ОПЕРАТОРДЫҢ СИПАТТАМАСЫ

Жалғызтөбе кен орнының объектілерінде жүргізілген түгендеу нәтижелеріне сәйкес, 2027–2029 жылдары атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының барлығы **145 көзі** болады, оның ішінде **73-і – ұйымдастырылған, 72-сі – ұйымдастырылмаған көздер**.

Атмосфералық ауаның негізгі ластануы дизель отынының жану өнімдерінің (дизельдік генераторлар, цементтеу машиналары мен агрегаттары, ұңғымаларды күрделі және жерасты жөндеу жабдықтары жұмыс істеген кезде), табиғи газдың жану өнімдерінің (пештер мен қазандық жұмыс істеген кезде), сондай-ақ технологиялық жабдықтардан бөлінетін көмірсутектердің жеңіл фракцияларының әсерінен болады.

2027 жылы стационарлық көздерден шығарылатын ластаушы заттар шығарындыларының көлемі **136,5917 г/с немесе 222,01816 т/жыл** құрайды.

2028–2029 жылдары стационарлық көздерден шығарылатын ластаушы заттар шығарындыларының көлемі **136,5917 г/с немесе 223,3397 т/жыл** құрайды.

Жол берілетін төгінділер нормативтері (НДС)

«Жалғызтөбемұнай» ЕЖШС-ның Жалғызтөбе кен орнындағы объектілерін сумен жабдықтау көздері:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-мен жасалған шартқа сәйкес «Астрахань–Маңғышлақ» магистральдық су құбыры арқылы жеткізілетін Еділ суы;
- ауызсу қажеттіліктеріне автокөлікпен жеткізілетін ауызсу сапасындағы бөтелкедегі су.

Мұнай кәсіпшілігінде су мынадай қажеттіліктерге пайдаланылады:

- өндірістік қажеттіліктерге (мұнайды дайындау, ілеспе суды қабатқа айдау, мұнай ұңғымаларын күрделі және ағымдағы жөндеу және т.б.);
- шаруашылық-тұрмыстық қажеттіліктерге;
- вахталық кентті сумен жабдықтауға;
- өрт сөндіруге;
- өзге де қажеттіліктерге (аумақты және жасыл желектерді суаруға).

Жалғызтөбе кен орнының аумағында сарқынды сулардың үш түрі түзіледі:

- қабаттық сулар (пайдалы қазбамен – мұнаймен бірге өндірілетін ілеспе сулар);
- өндірістік сарқынды сулар (мұнайды дайындау процесінен кейінгі техникалық су);
- шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар (жұмыс істейтін персоналдың тіршілік әрекеті барысында пайдаланылатын су).

Жол берілетін төгінділер нормативтері (НДС) Шаруашылық-тұрмыстық сарқынды суларды тазарту

Вахталық кенттен шығатын шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар қолданыстағы септиктен № 1 кәріздік сорғы станциясына (КСС-1), одан әрі қысымды құбыр арқылы тазарту құрылыстарының алаңына (КТҚ алаңына) жіберіледі.

«Родник-25» шаруашылық-тұрмыстық және құрамы жағынан оларға ұқсас сарқынды суларды биологиялық тазарту модулі блоктық-модульдік тазарту құрылысы болып табылады.

«Родник-25» биологиялық тазарту модулі (бұдан әрі – «РОДНИК-25» модулі) шаруашылық-тұрмыстық (коммуналдық) немесе құрамы жағынан оларға ұқсас сарқынды суларды аэробты биологиялық тазартуға арналған. Оларға, мысалы, оттегінің биохимиялық қажеттілігі (ОБҚт), қалқымалы заттар, майлар, тоңмайлар, мұнай өнімдері және басқа да көрсеткіштер бойынша концентрациялары биологиялық тазартуға жарамды деңгейге дейін төмендетіліп, алдын ала тазартудан өткен тамақ өнеркәсібі кәсіпорындарының сарқынды сулары жатады.

«Родник-25» модулі мынадай блоктардан тұрады:

- механикалық тазарту блогы;
- орташаландыру, нитрификация және денитрификация блогы;
- биологиялық тазарту блогы;
- технологиялық жабдықтар блогы.

Тазарту процесінен кейін тазартылған су көлемі 60 м³ жинақтаушы сыйымдылыққа жиналады. Тазартылған су кен орнының аумағында шаңды басуға, жасыл желектерді суаруға, сондай-ақ автокөлік шиналарын жууға пайдаланылуы мүмкін.

Жол берілетін төгінділер нормативтері (НДС)
Қабатқа айдау алдында қабаттық суды тазарту

РВС-1 резервуарынан бөлінген қабаттық су диаметрі 159×8 мм құбыр арқылы «БУГОВ» қабаттық суды тазарту блогына келіп түседі. Мұнда қабаттық су механикалық қоспалардан тазартылады. «БУГОВ» қондырғысынан шыққан тазартылған қабаттық су диаметрі 114×8 мм құбыр арқылы көлемі 50 м³ болатын РГС-2 қабаттық суды жинау резервуарына түседі.

РГС-2 резервуарынан қабаттық су диаметрі 159×8 мм құбыр арқылы Н-2/1,2 сорғыларының сору желісіне беріледі. Оның біреуі жұмысшы, екіншісі резервтік сорғы болып табылады. Одан әрі су Н-2/1,2 сорғылары арқылы диаметрі 114×8 мм құбырмен автоцистерналарға су құю тірегіне немесе шыныпластик құбырлар арқылы ЫСАҚ-2,4 қондырғыларына айдалады.

Су-мұнай сұйықтығын сапалы тұндыру үшін жобаланатын сұйық реагентті енгізу блогынан қолданыстағы ҚКСС-1 манифольдының жинау коллекторына деэмульгатор беру көзделген.

Б-1 қабаттық суды тазарту блогының алаңы қабаттық суды механикалық қоспалардан және басқа да заттардан тазартуға арналған.

Зауытта толық дайындалған «БУГОВ» суды терең тазартудың блоктық қондырғысы мыналардан тұрады:

- екі сорғы агрегаты (біреуі – жұмысшы, біреуі – резервтік);
- сүзгі-сепаратор;
- ішкі жарықтандыру жүйесі;
- басқару қалқаны.

Сорғылардың сору құбырларында ірі қоспалардан тазартатын сүзгілер мен тиекті құрылғылар орнатылған. Сорғылардың айдау құбырлары кері клапандармен, манометрлермен және тиекті құрылғылармен жабдықталған.

Жол берілетін төгінділер нормативтері (НДС)

2027–2029 жылдары Жалғызтөбе кен орнының қабатына төгілетін **қабаттық сулардың көлемі жылына 748 453,87 м³ немесе тәулігіне 2 050,56 м³** құрайды. Оның ішінде жылына 741 845,87 м³ – мұнаймен бірге өндірілетін ілеспе қабаттық судың көлемі, ал жылына 6 608 м³ – тұзсыздандыруға пайдаланылатын және тұндыру мен механикалық тазартудан кейін қабатқа төгілетін тұщы судың көлемі. Есептік су тұтынуды жасау кезінде қабаттық қысымды ұстап тұру (ҚҚҰ) жүйесін сумен жабдықтау қарастырылған жоқ, өйткені бұл сулар нормаланбайды.

Қазақстан Республикасы Су кодексінің 123-бабының 4-тармағына сәйкес жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде ілеспе алынған жерасты суларын ағызуға және оларды жер қойнауына айдауға, көмірсутектермен бірге өндірілген қабаттық суларды қабаттық қысымды ұстап тұру мақсатында айдауды қоспағанда, экологиялық рұқсат және арнайы су пайдалануға рұқсат болған жағдайда ғана жол беріледі.

Осыған байланысты мұнаймен бірге өндірілетін ілеспе қабаттық сулар сарқынды суларға жатпайды және нормалауға қатыспайды. Тек тұзсыздандыруға пайдаланылатын және тұндыру мен механикалық тазартудан кейін қабатқа төгілетін тұщы судың көлемі – **жылына 6 608 м³** нормалауға жатады.

Жер қойнауына, яғни мұнайлы қабаттарға төгілетін судың құрамындағы ластаушы заттардың тізбесі мынадай компоненттерден тұрады: натрий, калий, кальций, магний, хлоридтер, сульфаттар, карбонаттар, гидрокарбонаттар, бромидтер, йодидтер, мұнай өнімдері, екі және үш валентті темір.

2027–2029 жылдарға арналған ластаушы заттар төгінділерінің лимиті жылына 319,7276 тоннаны құрайды.

ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІН БАҒАЛАУ

Өндірістік қызмет нәтижесінде қалдықтардың 18 түрі түзіледі, оның ішінде 11 түрі – қауіпті қалдықтар, 7 түрі – қауіпті емес қалдықтар.

Қауіпті қалдықтар: пайдаланылған люминесцентті шамдар; майланған шүберектер; мұнай шламы; ұңғымаларды кері жуу қалдықтары (ҰКЖҚ); пайдаланылған лак-бояу материалдарының ыдыстары; химиялық реагенттерден босаған пайдаланылған ыдыстар; пайдаланылған май сүзгілері; пайдаланылған май; пайдаланылған аккумуляторлар; «Б» сыныбындағы медициналық қалдықтар; «Г» сыныбындағы медициналық қалдықтар.

Қауіпті емес қалдықтар: дәнекерлеу электродтарының қалдықтары; құрылыс қалдықтары; пайдаланылған автокөлік шиналары; қара металл сынықтары; тұнба шөгіндісі; коммуналдық қалдықтар; тамақ қалдықтары.

Түзілетін барлық қалдықтар олардың одан әрі пайдалану бағытын айқындау мақсатында материалдардың түрі мен құрамы бойынша алдын ала сұрыпталады.Қалдықтардың кейбір түрлері кәсіпорынның өз қажеттіліктері үшін қайта пайдаланылады. Қалған қалдықтар қажетті құжаттарды ресімдей отырып, шарт негізінде осындай қалдықтарды қалпына келтірумен немесе жоюмен айналысатын және тиісті қызмет түрін жүзеге асыруға рұқсат құжаттары бар мамандандырылған бөгде ұйымдарға тапсырылады.

2027–2029 жылдары кен орнын пайдалану кезеңіне арналған қалдықтарды жинақтау лимиттері

Қалдықтар атаулары	Жинақтау лимиттері, т/жылына
БАРЛЫҒЫ	**682,3096**
оның ішінде өндіріс қалдықтары	554,2896
тұтыну қалдықтары	128,02
Қауіпті қалдықтар	
Пайдаланылған люминесцентті шамдар	0,0499
Майланған шүберектер	2,286
Мұнай шламы	400,001
ҰКЖҚ (ұңғымаларды кері жуу қалдықтары)	68,5
Пайдаланылған лак-бояу материалдарының ыдыстары	0,045
Химиялық реагенттерден босаған пайдаланылған ыдыстар	2,14
Пайдаланылған май сүзгілері	0,08
Пайдаланылған май	0,9839
Пайдаланылған аккумуляторлар	0,0925
«Б» сыныбындағы медициналық қалдықтар	0,0185
«Г» сыныбындағы медициналық қалдықтар	0,001
Қауіпті емес қалдықтар	
Дәнекерлеу электродтарының қалдықтары	0,0346
Құрылыс қалдықтары	22,0
Пайдаланылған автокөлік шиналары	2,8192
Металл сынықтары	40,2914
Тұнба шөгіндісі	14,4975
Коммуналдық қалдықтар	101,01
Тамақ қалдықтары	27,01

Қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингі

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мониторингі тоқсанына бір рет жүргізіледі.

Қалдықтардың жинақталуына жүргізілетін өндірістік мониторинг мыналарды қамтиды: операциялық мониторинг – өндіріс және тұтыну қалдықтарын орналастыру технологиясын бақылау; эмиссиялар мониторингі – нақты орналастырылған қалдықтар көлемінің белгіленген лимиттерге сәйкестігін бақылау; қалдықтарды жинақтау объектілерінің табиғи орта компоненттерінің жай-күйіне әсерін бақылау мониторингі.

Жол берілетін шығарындылар нормативтері (ЖШН) бойынша эмиссиялар мониторингі тоқсанына бір рет жүргізіледі.

Стационарлық көздердің жалпы саны – 145. Оның ішінде 136 көзде мониторинг есептік әдіспен, ал 9 көзде аспаптық әдіспен жүргізіледі.

Әсер ету мониторингі

- **Атмосфералық ауаға әсер ету мониторингі 10 бақылау нүктесінде тоқсанына бір рет жүргізіледі.** Ластаушы заттардың фондық концентрацияларын өлшеумен қатар желдің бағыты мен жылдамдығы, ауа температурасы, атмосфералық қысым және салыстырмалы ылғалдылық сияқты метеорологиялық параметрлер анықталады.

- **Топырақтың ластану деңгейінің мониторингі 9 сынама алу нүктесінде тоқсанына бір рет жүргізіледі.** Бақылау жүйесі топырақтың мұнай өнімдерімен және ауыр металдармен ластануын анықтау мақсатында оның жай-күйінің көрсеткіштерін бақылауды қамтиды.

- **Су ресурстарының мониторингі 9 бақылау** ұңғымасында **тоқсанына бір рет** жүргізіледі.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары

- Өндірістік экологиялық мониторинг жүргізу;
- Жұмыс алаңдары мен кенішішілік жолдарды күтіп ұстау және шаңды басу жұмыстарын жүргізу;
- Әзірленген қозғалыс бағыттарының сызбасына сәйкес кен орны аумағында автокөлік пен басқа да жылжымалы көздердің қозғалысы мен пайдаланылуын шектеу;
- Буландырғыш тоғаннан алынған суды шаңды басуға және жасыл желектерді суаруға қайта пайдалану;
- Кен орнының өндірістік объектілері аумағында тазалау жұмыстарын және сенбіліктер өткізу;
- Аумақты көгалдандыру және жасыл желектерді суару;
- Өндіріс және тұтыну қалдықтарын әкетуге шарттар жасасу;
- Өндіріс және тұтыну қалдықтарының есебін жүргізу және олардың бөлек жиналуын бақылау;
- Пайдаланылған майды қайта пайдалану;
- Персоналдың экологиялық біліктілік деңгейін арттыру.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАҚМЕТ!

Саламатсыздарма құрметті қоғамдық тыңдауға қатысушылар!

(слайд 1)

Сіздердің назарларыңызға «Жалғызтөбемұнай» Еншілес жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің 2027–2029 жылдарға арналған қоршаған ортаға әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін әзірленген құжаттар топтамасы ұсынылады.

Құжаттар топтамасына атмосфераға ластаушы заттардың жол берілетін шығарындылары нормативтерінің жобасы, жол берілетін төгінділер нормативтерінің жобасы, қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары кіреді.

(слайд 2) - Кәсіпорын туралы жалпы мәліметтер

Жалғызтөбе мұнай кен орны Бозащы түбегінің орталық бөлігінде, Үлкен Сор шатқалының аумағында орналасқан. Кен орны шығыстан батысқа қарай 8 шақырымға созылып жатыр, ені 2–2,5 шақырымды құрайды. Әкімшілік тұрғыдан Маңғыстау облысының Түпқараған ауданына жатады.

Ақтау қаласы кен орнынан 165 шақырым қашықтықта орналасқан. Ең жақын елді мекендер: Қияқты ауылы мен Қаражанбас жұмысшы кенті – 30 шақырым, Қызан ауылы – 65 шақырым. Жақын орналасқан мұнай кәсіпшіліктері: Солтүстік Бозащы – 10 шақырым, Қаражанбас – 22 шақырым және Қаламқас – 32 шақырым.

Кен орнынан Ақтау–Қаламқас автожолына дейін автомобиль жолы салынған. Осы жол арқылы жүктер, қызметкерлер және мұнай тасымалданады.

Ауызсу Қияқты–Қаламқас су құбырынан, ал техникалық су «ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының «Астрахань–Маңғышлақ» су құбырынан автокөлікпен жеткізіледі. Электрмен жабдықтау 10 киловольттық электр беру желісі арқылы жүзеге асырылады.

Кәсіпорынның санитариялық-қорғау аймағы – 1000 метр. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес объект қоршаған ортаға әсер етудің бірінші санатына жатады.

(слайд 3) - Жалғызтөбе кен орны орналасқан ауданның шолу картасы

(слайд 4) - Атмосфераны ластау көзі ретіндегі оператордың сипаттамасы

Жалғызтөбе кен орнында мұнайды өндіру, дайындау, тасымалдау және тапсыруға арналған негізгі өндірістік объектілер жұмыс істейді.

Олардың құрамына мұнай дайындау және мұнай тапсыру пункттері, пайдалану ұңғымалары, мұнай және газ құбырлары, сондай-ақ қабаттық қысымды ұстап тұру жүйесі мен оның ұңғымалары кіреді.

Сонымен қатар кен орнында №1 қысымды көтеру сорғы станциясы, №2 ыстық су айдау қондырғысы, кәріздік тазарту құрылыстары және тауарлық-материалдық құндылықтар қоймасы орналасқан.

Ұңғымаларда күрделі және жерасты жөндеу жұмыстары жүргізіледі. Мұнайдың сапасы мен сапа көрсеткіштері арнайы өлшеу жүйесі арқылы бақыланады. Қызметкерлердің тұруына арналған вахталық кент те қарастырылған.

Аталған объектілер мен технологиялық жабдықтар кен орнындағы атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының негізгі көздері болып табылады.

(слайд 5) - Атмосфераны ластау көзі ретіндегі оператордың сипаттамасы

Жалғызтөбе кен орны объектілерінде жүргізілген түгендеу нәтижесі бойынша 2027–2029 жылдары атмосфераға шығарындылардың барлығы 145 көзі қарастырылған. Оның ішінде 73-і – ұйымдастырылған, 72-сі – ұйымдастырылмаған көздер.

Атмосфералық ауаның негізгі ластануы дизельдік генераторлар, цементтеу машиналары және ұңғымаларды жөндеу жабдықтары жұмыс істеген кезде түзілетін дизель отынының жану өнімдерінен болады.

Сонымен қатар пештер мен қазандықтардың жұмысы кезінде табиғи газдың жану өнімдері, ал технологиялық жабдықтардан көмірсутектердің жеңіл фракциялары бөлінеді.

2027 жылы стационарлық көздерден шығарылатын ластаушы заттардың көлемі секундына 136,5917 грамды немесе жылына 222,01816 тоннаны құрайды.

2028–2029 жылдары шығарындылар көлемі секундына 136,5917 грамды немесе жылына 223,3397 тоннаны құрайды.

(слайд 6) - Жол берілетін төгінділер нормативтері (НДС)

Келесіслайдта жол берілетін төгінділер нормативтері қарастырылады.

Жалғызтөбе кен орнын сумен жабдықтау екі көз арқылы жүзеге асырылады. Өндірістік және шаруашылық қажеттіліктер үшін «ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамымен жасалған шартқа сәйкес «Астрахань–Маңғышлақ» магистральдық су құбырынан Еділ суы жеткізіледі. Ал қызметкерлердің ауызсу қажеттілігі үшін бөтелкедегі ауызсу автокөлікпен тасымалданады.

Кен орнында су мұнайды дайындауға, ілеспе суды қабатқа айдауға, ұңғымаларды күрделі және ағымдағы жөндеуге, шаруашылық-тұрмыстық қажеттіліктерге, вахталық кентті сумен жабдықтауға, өрт сөндіруге, аумақ пен жасыл желектерді суаруға пайдаланылады.

Өндірістік қызмет барысында сарқынды сулардың үш түрі түзіледі. Олар: мұнаймен бірге өндірілетін ілеспе қабаттық сулар, мұнайды дайындаудан кейін түзілетін өндірістік сарқынды сулар және персоналдың тіршілік әрекеті нәтижесінде пайда болатын шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар.

(слайд 7) - Шаруашылық-тұрмыстық сарқынды суларды тазарту

Вахталық кенттен шығатын шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар қолданыстағы септиктен №1 кәріздік сорғы станциясына жіберіледі. Одан әрі қысымды құбыр арқылы кәріздік тазарту құрылыстарының алаңына жеткізіледі.

Сарқынды суларды тазарту үшін «Родник-25» блоктық-модульдік қондырғысы пайдаланылады. Бұл қондырғы шаруашылық-тұрмыстық және құрамы жағынан оларға ұқсас сарқынды суларды аэробты биологиялық әдіспен тазартуға арналған.

«Родник-25» модулі механикалық тазарту, орташаландыру, нитрификация және денитрификация, биологиялық тазарту және технологиялық жабдықтар блоктарынан тұрады.

Тазарту процесі аяқталғаннан кейін тазартылған су көлемі 60 текше метр болатын жинақтаушы сыйымдылыққа жиналады. Кейін бұл су кен орнының аумағында шаңды басуға, жасыл желектерді суаруға және автокөлік шиналарын жууға қайта пайдаланылуы мүмкін.

(слайд 8) - Қабатқа айдау алдында қабаттық суды тазарту

Қабатқа айдау алдында қабаттық су бірнеше кезеңнен тұратын тазарту процесінен өтеді.

Алдымен РВС-1 резервуарынан бөлінген қабаттық су құбыр арқылы «БУГОВ» терең тазарту қондырғысына түседі. Бұл қондырғыда су механикалық қоспалардан және басқа да бөгде заттардан тазартылады.

Тазартылған су көлемі 50 текше метр болатын РГС-2 жинау резервуарына жіберіледі. Одан кейін су бір жұмысшы және бір резервтік сорғы арқылы автоцистерналарға су құю тірегіне немесе шыныпластик құбырлармен №2 және №4 ыстық су айдау қондырғыларына беріледі.

Су-мұнай қоспасының сапалы тұнуын қамтамасыз ету үшін жинау коллекторына арнайы деэмульгатор беру көзделген.

«БУГОВ» блоктық қондырғысының құрамына екі сорғы агрегаты, сүзгі-сепаратор, ішкі жарықтандыру жүйесі және басқару қалқаны кіреді. Құбырлар сүзгілермен, кері клапандармен, манометрлермен және тиекті құрылғылармен жабдықталған.

(слайд 9) - Жол берілетін төгінділер нормативтері (НДС)

2027–2029 жылдары Жалғызтөбе кен орнының қабатына айдалатын судың жалпы көлемі жылына 748 453,87 текше метрді немесе тәулігіне 2 050,56 текше метрді құрайды.

Оның ішінде жылына 741 845,87 текше метр – мұнаймен бірге өндірілетін ілеспе қабаттық су. Қалған 6 608 текше метр – мұнайды тұзсыздандыруға пайдаланылатын және тұндыру мен механикалық тазартудан кейін қабатқа айдалатын тұщы су.

Қазақстан Республикасы Су кодексінің 123-бабының 4-тармағына сәйкес мұнаймен бірге өндірілетін және қабаттық қысымды ұстап тұру үшін қайта айдалатын ілеспе қабаттық сулар сарқынды суларға жатпайды және нормаланбайды. Сондықтан тек жылына 6 608 текше метр көлеміндегі тұщы су нормалауға жатады.

Қабатқа айдалатын судың құрамында натрий, калий, кальций, магний, хлоридтер, сульфаттар, карбонаттар, гидрокарбонаттар, бромидтер, йодидтер, мұнай өнімдері және темір қосылыстары бақыланады.

2027–2029 жылдарға арналған ластаушы заттар төгінділерінің лимиті жылына 319,7276 тоннаны құрайды.

(слайд 10) - Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жай-күйін бағалау

Кәсіпорынның өндірістік қызметі нәтижесінде қалдықтардың барлығы 18 түрі түзіледі. Оның ішінде 11 түрі қауіпті, ал 7 түрі қауіпті емес қалдықтарға жатады.

Қауіпті қалдықтарға пайдаланылған люминесцентті шамдар, майланған шүберектер, мұнай шламы, ұңғымаларды кері жуу қалдықтары, лак-бояу материалдары мен химиялық реагенттердің пайдаланылған ыдыстары, май сүзгілері, пайдаланылған май мен аккумуляторлар, сондай-ақ «Б» және «Г» сыныбындағы медициналық қалдықтар жатады.

Қауіпті емес қалдықтарға дәнекерлеу электродтарының қалдықтары, құрылыс қалдықтары, пайдаланылған автокөлік шиналары, қара металл сынықтары, тұнба шөгіндісі, коммуналдық және тамақ қалдықтары жатады.

Барлық қалдықтар түрі мен құрамы бойынша бөлек жиналып, алдын ала сұрыпталады. Қалдықтардың кейбір түрлері кәсіпорынның өз қажеттілігі үшін қайта пайдаланылады. Қалған қалдықтар шарт негізінде тиісті рұқсат құжаттары бар мамандандырылған ұйымдарға қалпына келтіруге немесе жоюға тапсырылады.

(слайд 11) - ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

2027–2029 жылдары кен орнын пайдалану кезеңіне арналған қалдықтарды жинақтау лимиттері белгіленді.

Жалпы кен орнын пайдалану кезеңінде қалдықтарды жинақтау лимиті жылына 682,3096 тоннаны құрайды. Оның ішінде өндіріс қалдықтары – 554,2896 тонна, тұтыну қалдықтары – 128,02 тонна.

Қалдықтардың негізгі көлемін жылына 400,001 тонна мұнай шламы, 68,5 тонна ұңғымаларды кері жуу қалдықтары, 40,2914 тонна металл сынықтары, 22 тонна құрылыс қалдықтары, 14,4975 тонна тұнба шөгіндісі, 101,01 тонна коммуналдық қалдықтар және 27,01 тонна тамақ қалдықтары құрайды.

Сонымен қатар пайдаланылған люминесцентті шамдар, майланған шүберектер, лак-бояу материалдары мен химиялық реагенттердің ыдыстары, май сүзгілері, пайдаланылған май, аккумуляторлар, медициналық қалдықтар, автокөлік шиналары және дәнекерлеу электродтарының қалдықтары түзіледі.

Барлық қалдықтар түрлері бойынша бөлек жиналып, белгіленген лимиттер шегінде уақытша жинақталады және кейін мамандандырылған ұйымдарға тапсырылады.

(слайд 12) - ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ЭМИССИЯЛАР МОНИТОРИНГІ

Қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингі өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы шеңберінде жүргізіледі.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мониторингі тоқсанына бір рет өткізіледі. Мониторинг барысында қалдықтарды бөлек жинау және уақытша жинақтау тәртібі, нақты жинақталған қалдықтар көлемінің белгіленген лимиттерге сәйкестігі, сондай-ақ қалдықтарды жинақтау орындарының табиғи орта компоненттеріне әсері бақыланады.

Жол берілетін шығарындылар нормативтері бойынша эмиссиялар мониторингі де тоқсанына бір рет жүргізіледі.

Кәсіпорында стационарлық шығарындылардың жалпы саны 145 көзді құрайды. Оның ішінде 136 көз бойынша бақылау есептік әдіспен, ал 9 көз бойынша аспаптық өлшеу әдісімен жүзеге асырылады.

(слайд 13) - ӘСЕР ЕТУ МОНИТОРИНГІ

Кәсіпорында қоршаған орта компоненттеріне әсер ету мониторингі атмосфералық ауа, топырақ және су ресурстары бойынша жүргізіледі.

Атмосфералық ауа мониторингі 10 бақылау нүктесінде тоқсанына бір рет өткізіледі. Ластаушы заттардың концентрацияларымен қатар желдің бағыты мен жылдамдығы, ауа температурасы, атмосфералық қысым және салыстырмалы ылғалдылық сияқты метеорологиялық көрсеткіштер анықталады.

Топырақтың жай-күйін бақылау 9 сынама алу нүктесінде тоқсанына бір рет жүргізіледі. Зерттеу барысында топырақтың мұнай өнімдерімен және ауыр металдармен ластану деңгейі анықталады.

Су ресурстарының мониторингі 9 бақылау ұңғымасында тоқсанына бір рет жүргізіледі. Бұл бақылаулар кәсіпорын қызметінің жерасты суларының жай-күйіне ықтимал әсерін уақтылы анықтауға мүмкіндік береді.

(слайд 14) - Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары

Қоршаған ортаға теріс әсерді азайту мақсатында кәсіпорынның 2027–2029 жылдарға арналған табиғатты қорғау іс-шараларының жоспары әзірленді.

Жоспар аясында өндірістік экологиялық мониторинг жүргізу, жұмыс алаңдары мен кенішішілік жолдарды күтіп ұстау және шаңды басу көзделген. Автокөлік пен басқа да жылжымалы көздердің қозғалысы бекітілген бағыттар бойынша шектеледі.

Буландырғыш тоғандағы суды шаңды басуға және жасыл желектерді суаруға қайта пайдалану қарастырылған. Сонымен қатар өндірістік объектілердің аумағында тазалау жұмыстары мен сенбіліктер өткізіліп, аумақты көгалдандыру және жасыл желектерді тұрақты суару жұмыстары жүргізіледі.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының есебі жүргізіліп, олардың бөлек жиналуы бақыланады. Қалдықтарды әкету үшін мамандандырылған ұйымдармен шарттар жасалады, ал пайдаланылған май қайта пайдаланылады.

Сондай-ақ қызметкерлердің экологиялық біліктілігін арттыру бойынша оқыту іс-шаралары жүргізіледі. Аталған шаралар қоршаған ортаға әсерді төмендетуге және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге бағытталған.

(слайд 15) - Назарларыңызға рахмет!